

Univerzita Karlova v Praze
Fakulta humanitních studií

žádost o udělení akreditace

navazujícího magisterského studijního programu

HISTORICKÉ VĚDY

studijního oboru

EVROPSKÉ KULTURNÍ A DUCHOVNÍ DĚJINY

(prezenční forma, dvouletá standardní doba studia,
výuka v českém jazyce)

březen 2013

A – Žádost o akreditaci – základní evidenční údaje (bakalářské a magisterské SP)									
Vysoká škola	Univerzita Karlova v Praze								
Součást vysoké školy	Fakulta humanitních studií						st. doba	titul	
Název studijního programu	Historické vědy				STUDPROG	N7105	2 roky	Mgr.	
Původní název SP	-			platnost předchozí akred.	-				
Typ žádosti	X udělení akreditace	prodloužení akreditace	rozšíření akreditace:	o nový studijní obor	o formu studia	na instituci			
Typ studijního programu	bakalářský	magisterský	X navazující magisterský		rigorózní řízení		KKOV	ISCED97	
Forma studia	X prezenční	kombinovaná	distanční		ano/ne	titul			
Název studijního oboru (původní název studijního oboru)	Evropské kulturní a duchovní dějiny				ne		7105Txxx	225	
Jazyk výuky	český			Varianta studia	X Jednooborové	dvouoborové	jednooborové a dvouoborové		
Název studijního programu v anglickém jazyce	History								
Název studijního oboru v anglickém jazyce	European Cultural and Intellectual History								
Název studijního programu v českém jazyce	-								
Název studijního oboru v českém jazyce	-								
(Předpokládaný) počet přijímaných	25	Počet studentů k datu podání žádosti	-						
Stávající garant SP	-								
Návrh nového garanta SP	doc. Mgr. Martin Putna, Dr.								
Zpracovatel návrhu	doc. Mgr. Martin Putna, Dr.								
Kontaktní osoba z fakulty	Bc. Magdalena Foffová, 251 080 335, magdalena.foffova@fhs.cuni.cz				Kontaktní osoba RUK	Kamila Klabalová, 224 491 264, kamila.klabalova@ruk.cuni.cz			
Adresa www stránky	https://is.cuni.cz/webapps/index.php				přístupový login a heslo	login: heslo:			
Projednáni akademickými orgány	Projednáno AS fakulty	Schváleno VR fakulty	Projednáno KR	Projednáno VR UK					
Den projednání/schválení	17. 1. 2013	24. 1. 2013	18. 3. 2013						
Podpis rektora					Datum				

B – Akreditace studijního programu / oboru	
Vysoká škola	Univerzita Karlova v Praze
Součást vysoké školy	Fakulta humanitních studií
Název studijního programu	Historické vědy
Název studijního oboru	Evropské kulturní a duchovní dějiny
Zaměření na přípravu k výkonu regulovaného povolání	
Charakteristika oboru	
<p>Obor se zaměří na syntetické vystižení duchovních specifík Evropy, jak je lze rozpoznat v jejích kulturních dějinách. Studium a zkoumání tohoto tématu je mimořádně aktuální vzhledem k prohlubující se krizi evropské identity, ale také vzhledem k posilování proudů, které zpochybňují tradici sebereflexivní racionality. Ta patří k základům Evropy jakožto kulturní jednotky a proti ní lze dnes rozpoznat posilování nových kmenově nacionalistických, autoritářských a jinak populistických a ideologizujících tendencí.</p> <p>Česká témata do našeho oboru patří vždy jen jako integrální součást témat evropských. Dějinami rozumíme především živou tradici, která je nezbytným zdrojem inovace a kreativity, jež rovněž patří ke kulturním specifickým Evropy. Kulturními dějinami máme na mysli návrat k hodnotám „vysoké“ kultury; jde nám o dějiny umělecké kreativity nikoliv v historicko-popisném diskursu, ale v souvislostech, vystihujících vzájemné působení uměleckých oborů i jejich funkci v celkovém životě společnosti.</p> <p>Duchovnost (spiritualita) není míněna v církevním či konfesním smyslu. Jde o průzkum toho a porozumění tomu, jaká byla židovsko-křesťanská a řecko-římská tradice, jež tvoří základ dnešní Evropy; nejde o teologii, ale o náboženskou praxi. Nedílnou součástí je i reflexe vztahů k nábožensky a kulturně-geograficky sousedícím či „okrajovým“ formacím (judaismus, křesťanský Východ v Evropě i mimo ni, islám mimo ni i v ní). Pozornost je rovněž věnována kritice tradičních náboženských systémů a institucí a vývoji alternativních kognitivních systémů (moderní věda) a ideologií (nacionalismus a další ideologie).</p> <p>Specifická konstrukce oboru umožňuje, aby studenti dobře poznali jak slovesnou, tak i vizuální komunikaci a uměleckou tradici, včetně jejich ideového a duchovního základu (tedy nejen tradičních náboženství, ale i moderních nacionalismů a dalších ideologií), a pochopili zvláštní možnosti obou při utváření a zprostředkování duchovního obsahu evropského myšlení a dějin dnes i v budoucnosti.</p> <p>V základních povinných kurzech si studenti třídí informace, které dosud z kulturních a duchovních dějin nabyli, a zároveň získávají intelektuální nástroje pro pochopení struktur a vzájemných spojitostí různých oblastí umělecké a duchovní kultury. V rámci povinného diplomního semináře a dalších povinně volitelných předmětů si studenti rozšíří jak věcné, tak metodické vědomosti a učí se je aplikovat na konkrétní příklady a situace.</p> <p>V rámci povinně volitelného Výjezdového semináře se setkávají s praxí v institucích, jejichž činnost je s kulturními a duchovními dějinami spojena, seznamují se s hmotně konkrétními památkami a učí se základům týmové práce a pedagogického (andragogického) předávání nabytých poznatků a dovedností.</p> <p>Při prezentacích v rámci celého studia si studenti osvojí schopnost přesvědčivého, logicky konstruovaného a věcně přesného vyjadřování v ústní podobě, při psaní diplomové práce v podobě písemné.</p> <p>Nejde tedy o suplování nebo shrnování výsledků specializovaných vědních oborů historie, religionistiky, filosofie, dějin a teorie umění, estetiky atd., nýbrž o rozpoznávání a pojmenovávání spojnic mezi nimi. Obor nepracuje s metodami těchto jednotlivých oborů, ale navazuje na transdisciplinární přístupy takových osobností, jakými byli či jsou vědci, pracující na pomezí literární či umělecké historie a dalších oborů humanitních věd, jako Aby Warburg, Johan Huizinga, E. R. Curtius, M. M. Bachtin, Friedrich Heer, Carlo Ginzburg či Stephen Greenblatt, u nás Václav Černý, Zdeněk Kalista či Vladimír Macura. Smyslem tohoto přístupu je pojmenovat strukturální a významové sdílené pole, jež ustavuje evropskou identitu, porozumět mu a pokoušet se nahlédnout cesty jeho možného rozvíjení.</p>	
profil absolventa studijního oboru a cíle studia	

Absolvent identifikuje, interpretuje a porovnává podstatné historicky orientované ohledy evropských kulturních a vzdělanostních dějin, dějin umění, literatury a religiosity; rozlišuje základní charakteristiky evropského myšlení. Má široké a hluboké znalosti sémiotického systému komunikace v Evropské unii.

Absolvent je schopen přesvědčivě a logicky mluvit a psát s ohledem na cílové publikum a reflektuje vědeckou zodpovědnost za svou komunikaci; je přiměřeně flexibilní, aby se mohl přizpůsobit specifickým požadavkům pracovních nároků a uplatnit se tudíž v médiích, na vyšších stupních státní správy i v mezinárodních strukturách, ve školství a kulturních institucích.

Absolvent je kvalifikován pro práci v kulturně politickém managementu státního i nestátního sektoru v ČR i v zahraničí, v široce chápaných médiích a nakladatelské praxi, v specialisované školské práci (kulturní integrace vnitro- i mimoevropských migrantů) a dalších odvětvích, která jsou v kontaktu s evropskými institucionálními strukturami.

Charakteristika změny od předchozí akreditace

-

Adresa www stránky s dosud platnou verzí žádosti o akreditaci / kontaktní osoba

-

Informační a technické zabezpečení studijního programu

Knihovna:

Studentům bude k dispozici zejména Knihovna společenských věd T. G. Masaryka v Jinonicích (U Kříže 8, 158 10 Praha 5 – Jinonice), e-mail: knihovnajin@ruk.cuni.cz, www: <http://knihovna.jinonice.cuni.cz/>.

Knihovna nabízí následující služby:

prezenční studium (volný výběr)

on-line přístup k elektronickým zdrojům, vzdálený přístup k e-zdrojům

výpůjční služby

samoobslužné kopírování a tisk dokumentů

základní informační služby

skenování dokumentů

tisk ze síťové tiskárny za poplatek

přístup k počítačům připojeným na Internet

meziknihovní výpůjční služby

Součástí knihovny je i studovna, která je studentům (stejně jako knihovna) otevřena Po – Pá 8:30 – 19:00, ve zkuškovém období platí rozšířená otevírací doba i o sobotách.

Cílem knihovny je profilovat fond v celé šíři společenských věd. Fond je zaměřen především na sociálněvědní a humanitní disciplíny s důrazem na filosofickou, sociální a kulturní antropologii; moderní a soudobé dějiny; filosofii; judaiku; knihovnictví a informační vědu; mezinárodní teritoriální studia (area studies); náboženství; politologii; psychologii; sociální práci; sociologii a na ekologickou dimenzi trvale udržitelného rozvoje. Fond je pravidelně doplňován nově vycházející domácí knižní produkcí v širokém spektru společenských věd tak, aby v něm byla česká odborná literatura zastoupena v co největší úplnosti, ale i zahraniční literaturou, která tvoří 70 % ročního přírůstku.

Celkově bylo k 31. 12. 2011 ve fondu 87 356 fyzických knihovních jednotek evidovaných v elektronickém katalogu. Z toho 10 367 vysokoškolských kvalifikačních prací, 4044 vázaných ročníků seriálů a 220 e-zdrojů na pevném nosiči.

Součástí fondu je také 70 elektronických knih, které byly trvale nakoupeny v posledních 2 letech. Tento počet nezahrnuje e-knihy předplacené v různých databázích.

Knihovna zpřístupňuje řadu on-line databází jak bibliografických, tak plnotextových, které obsahují stovky zahraničních časopisů i knih.
(vypracováno na základě Výroční zprávy za rok 2011, <http://knihovna.jinonice.cuni.cz/KSV-14-version1-Zprava2011.pdf>)

Dále mají studenti možnost využívat knižní fondy dalších základních součástí UK v Praze.

Dostupnost výpočetní techniky studentům FHS UK:

Studenti mají k dispozici pevné počítače v následujících základních součástech UK v Praze:

Hybernská 3, LVT: 70 ks, otevírací doba 8:00 – 20:00

Celetná 13, IPC: 20 ks, otevírací doba pondělí – čtvrtek 9:00 – 18:00, pátek 9:00 – 16:00

Jinonice, počítačové pracovny a knihovny: 175 ks, otevírací doba 8:15 – 19:00.

Na všech stanicích je k dispozici WindowsXP professional, Microsoft Office 2003, Internet Explorer, XnView, SPSS, WS_FTP, Salamander, XMLFormFiller, SCP, klient T-Series, Putty, Nero, slovníky WinGed, Acrobat Reader 6.0, DVD/CD vypalovačka (softwarově je zakázáno kopírování chráněných CD), čtečka paměťových karet a USB 2.0 v přední části počítače. Na vybraných stanicích je připojen scanner (v Hybernské 6x, hl. budova 3x) a aplikace pro zpracování zvuku, obrazu a videa (Adobe Creative Suite – Photoshop, Illustrator, InDesign, Acrobat, GoLive; Corel Draw; Adobe Audition; Adobe Premiere) a rozpoznání textu Finereader.

Na vybraných stanicích s možností úpravy videa je umožněno nabírání obrazových materiálů přes rozhraní Firewire.

Ze všech stanic je možné tisknout na strojích Océ - černobíle i barevně do formátu A3.

Pro práci s elektronickými informačními zdroji, které jsou přístupné jen ze sítě UK, mohou studenti využít připojení prostřednictvím privátní sítě VPN. K připojení stačí přístupové údaje do sítě FHS. Více informací o VPN na <http://www.jinonice.cuni.cz/vpn>.

Moodle

Po technické a informační stránce bude moci být využit též systém podpory e-learningových aplikací Moodle. V rámci tohoto systému mohou kurzy mít své stránky se studijními oporami, které je možno libovolně aktualizovat. Mezinárodní opensourcový systém podpory e-learningových aplikací Moodle je úspěšně provozován na stovkách univerzit a jiných vzdělávacích institucích po celém světě a je i oficiální platformou UK pro budování studijních opor.

Každá stránka vyučovaného předmětu v systému Moodle se velmi snadno upravuje pomocí vestavěného html editoru, díky němuž má každý učitel možnost ke svému předmětu vkládat libovolné soubory.

Všem studentům fakulty je dále otevřena a přes web přístupná sbírka „audio konzerv“, která v současné době činí cca 5800 nahrávek přednášek. Každá přednáška je doplněná informací o jejím názvu, datu, přednášejícím a je pořízena její krátká anotace. V systému Moodle přibyla k této sbírce nahrávek i možnost fulltextového vyhledávání a možnost uživatelského hodnocení a přidávání komentářů.

Ba – profil absolventa pro dodatek k diplomu	
Vysoká škola	Univerzita Karlova v Praze
Součást vysoké školy	Fakulta humanitních studií
Název studijního programu	Historické vědy
Název studijního oboru	Evropské kulturní a duchovní dějiny
profil absolventa pro dodatek k diplomu – český jazyk	
<p>Absolvent, důkladně seznámený s podstatnými, historicky orientovanými pohledy evropských kulturních a vzdělanostních dějin, dějin umění, literatury a religiosity, se orientuje v základních rysech evropského myšlení, což kvalifikovaně uplatní zejména ve státním i nestátním kulturně politickém managementu v ČR i v zahraničí, ve vyšší státní správě i v mezinárodních strukturách, obecně v médiích a nakladatelské praxi, specializovaném školství (kulturní integrace vnitřních i vnějších migrantů) a jinde v kontaktu se strukturami EU. Absolvent je schopen pohotově a poučeně porozumět sémiotickému systému komunikace v EU, dokáže se přesvědčivě, logicky a odborně veřejně vyjadřovat s vědomím vědecké zodpovědnosti za svou komunikaci.</p>	
profil absolventa pro dodatek k diplomu – anglický jazyk	
<p>Graduates will have a thorough and historically grounded knowledge of substantial European thought and culture, history of art, literature and religion. Their knowledge of fundamental streams of European thought can be relevantly applied both in governmental and non-governmental cultural and political management in the Czech Republic and abroad. This includes state administration and international structures, and particularly the media, publishing, specialized education (such as the cultural integration of internal and external migrants), as well as contact with the EU. The graduates are able to readily and knowledgeably grasp the semiotics of the EU communication system, and convincingly, logically and expertly communicate with the public, being aware of their scholarly accountability for their communications.</p>	
profil absolventa pro dodatek k diplomu - další cizí jazyk	
-	
Charakteristika oboru – český jazyk	
<p>Obor si bere za cíl v komplexnosti pohledů kulturních historiků, literárních historiků, historiků umění, filosofů a metodologů historie i odborníků na sociologii a dějiny moderního náboženství zprostředkovat porozumění a retrospektivní i aktuální orientaci v předpokladech a historických základech dnes obtížně se ustavující ne-li jednoty, pak kooperace evropských kultur. Takovéto syntetizující vystižení duchovních specifik Evropy, jak je lze rozpoznat v jejích kulturních dějinách, je dnes aktuálně o to podstatnější, že se setkáváme s problémy celoevropské trans- a interkulturní komunikace a spolupráce, ba dokonce s představami o prohlubující se krizi evropské identity. Obor poskytne i pevnou základnu pro oponenturu názorovým proudům, které zpochybňují samu tradici sebereflexivní racionality. Ta patří k základům Evropy jakožto kulturní jednotky a proti ní lze dnes rozpoznat posilování nových kmenově nacionalistických, autoritářských a jinak populistických a ideologizujících tendencí.</p>	
Charakteristika oboru – anglický jazyk	

This discipline aims at a complex view of the history of culture, literature, arts and philosophy, combining the approaches of methodological historians, social scientists and historians of modern religion. It seeks to understand both contemporary and historical perspectives on the presumptions and historical roots of European cultures, whose cooperation – if not unity – is laboriously being born. It is becoming increasingly crucial to face current problems of trans- and intercultural communication and co-operation across Europe, alongside notions of a deepening crisis of European identity, the “spiritual unity” of Europe, discernible in the history of its culture. The discipline provides a solid foundation to oppose the streams of thought that seek to cast doubt upon the very tradition of self-reflecting rationality, which belongs to the origins of Europe conceived as a unit of culture. This tradition is being currently challenged by newly-growing tribal, nationalist, authoritarian, populist and ideologist tendencies.

profil absolventa – český jazyk

Absolvent, důkladně seznámený s podstatnými, historicky orientovanými pohledy evropských kulturních a vzdělanostních dějin, dějin umění, literatury a religiosity, se orientuje v základních rysech evropského myšlení, což kvalifikovaně uplatní zejména ve státním i nestátním kulturně politickém managementu v ČR i v zahraničí, ve vyšší státní správě i v mezinárodních strukturách, obecně v médiích a nakladatelské praxi, specializovaném školství (kulturní integrace vnitřních i vnějších migrantů) a jinde v kontaktu se strukturami EU. Absolvent je schopen pohotově a poučeně porozumět sémiotickému systému komunikace v EU, dokáže se přesvědčivě, logicky a odborně veřejně vyjadřovat s vědomím vědecké zodpovědnosti za svou komunikaci.

profil absolventa - anglický jazyk

Graduates will have a thorough and historically grounded knowledge of substantial European thought and culture, history of art, literature and religion. Their knowledge of fundamental streams of European thought can be relevantly applied both in governmental and non-governmental cultural and political management in the Czech Republic and abroad. This includes state administration and international structures, and particularly the media, publishing, specialized education (such as the cultural integration of internal and external migrants), as well as contact with the EU. The graduates are able to readily and knowledgeably grasp the semiotics of the EU communication system, and convincingly, logically and expertly communicate with the public, being aware of their scholarly accountability for their communications.

C – Pravidla pro vytváření studijních plánů a státní závěrečná zkouška							
Vysoká škola		Univerzita Karlova v Praze					
Součást vysoké školy		Fakulta humanitních studií					
Název studijního programu		Historické vědy					
Název studijního oboru		Evropské kulturní a duchovní dějiny					
č.	Název předmětu	rozsah	způsob zak.	druh před.	kred.	Vyučující	dopor. úsek st.
Předměty povinné							
1	Evropská slovesná kultura I	2/0	Zk	P	5	doc. Mgr. Martin Putna, Dr.	1 ZS
2	Evropská vizuální kultura I	2/0	Zk	P	5	prof. PhDr. Milena Bartlová, CSc.	1 ZS
3	Evropská duchovní kultura I	2/0	Zk	P	5	doc. PhDr. Zdeněk Nešpor, Ph.D.	1 ZS
4	Dějiny evropské vzdělanosti I	2/0	Zk	P	5	prof. PhDr. Jiří Pešek, CSc.	1 ZS
5	Diplomní seminář I	0/2	Z	P	5	prof. PhDr. Jiří Pešek, CSc.	1 ZS
6	Evropská slovesná kultura II	2/0	Zk	P	5	doc. Mgr. Martin Putna, Dr.	2 LS
7	Evropská vizuální kultura II	2/0	Zk	P	5	prof. PhDr. Milena Bartlová, CSc.	2 LS
8	Evropská duchovní kultura II	2/0	Zk	P	5	doc. PhDr. Zdeněk Nešpor, Ph.D.	2 LS
9	Dějiny evropské vzdělanosti II	2/0	Zk	P	5	prof. PhDr. Jiří Pešek, CSc.	2 LS
10	Diplomní seminář II	0/2	Z	P	5	doc. Mgr. Martin Putna, Dr.	2 LS
11	Metodologie kulturních dějin	0/2	KZ	P	3	prof. PhDr. Jiří Pešek, CSc.	2 LS
12	Evropská slovesná kultura III	2/0	Zk	P	5	doc. Mgr. Martin Putna, Dr.	3 ZS
13	Evropská vizuální kultura III	2/0	Zk	P	5	prof. PhDr. Milena Bartlová, CSc.	3 ZS
14	Evropská duchovní kultura III	2/0	Zk	P	5	doc. PhDr. Zdeněk Nešpor, Ph.D.	3 ZS
15	Dějiny evropské vzdělanosti III	2/0	Zk	P	5	prof. PhDr. Jiří Pešek, CSc.	3 ZS
16	Diplomní seminář III	0/2	Z	P	5	prof. PhDr. Jiří Pešek, CSc.	3 ZS
17	Evropská slovesná kultura IV	2/0	Zk	P	5	doc. Mgr. Martin Putna, Dr.	4 LS
18	Evropská vizuální kultura IV	2/0	Zk	P	5	prof. PhDr. Milena Bartlová, CSc.	4 LS
19	Evropská duchovní kultura IV	2/0	Zk	P	5	doc. PhDr. Zdeněk Nešpor, Ph.D.	4 LS
20	Dějiny evropské vzdělanosti IV	2/0	Zk	P	5	prof. PhDr. Jiří Pešek, CSc.	4 LS
21	Diplomní seminář IV	0/2	Z	P	5	doc. Mgr. Martin Putna, Dr.	4 LS
Celkem kreditů za povinné předměty					103		
Předměty povinně volitelné							
skupina 1							
22	Historiografie a teorie historické	2/0	KZ	PV	5	doc. PhDr. Jan Horský,	1 ZS

	vědy I					Ph.D.	
23	Historiografie a teorie historické vědy II	2/0	KZ	PV	5	doc. PhDr. Jan Horský, Ph.D.	2 LS
24	Dějiny kulturních kategorií	2/0	KZ	PV	3	doc. PhDr. Jan Horský, Ph.D.	2 LS
25	Islám I	2/0	KZ	PV	3	doc. PhDr. Zdeněk Nešpor, Ph.D.	1 ZS
26	Islám II	2/0	KZ	PV	3	doc. PhDr. Zdeněk Nešpor, Ph.D.	2 LS
27	Islám III	2/0	KZ	PV	3	doc. PhDr. Zdeněk Nešpor, Ph.D.	3 ZS
28	Kapitoly z dějin sociologie I	2/0	KZ	PV	3	doc. PhDr. Zdeněk Nešpor, Ph.D.	3 ZS
29	Kapitoly z dějin sociologie II	2/0	KZ	PV	3	doc. PhDr. Zdeněk Nešpor, Ph.D.	4 LS
30	Sociologie náboženství I	2/0	KZ	PV	3	doc. PhDr. Zdeněk Nešpor, Ph.D.	3 ZS
31	Sociologie náboženství II	2/0	KZ	PV	3	doc. PhDr. Zdeněk Nešpor, Ph.D.	4 LS
32	Možnosti vnímání uměleckého díla minulosti I	2/0	KZ	PV	3	doc. ak. mal. Jaroslav Alt	1 ZS
33	Možnosti vnímání uměleckého díla minulosti II	2/0	KZ	PV	3	doc. ak. mal. Jaroslav Alt	2 LS
34	Krajina jako fenomén	0/2	KZ	PV	3	doc. ak. mal. Jaroslav Alt, PhDr. Blanka Altová, Ph.D.	2 LS
35	Hospodářské dějiny	2/0	KZ	PV	3	PhDr. Roman Zaoral	1 ZS
36	Výjezdový seminář	0/2	KZ	PV	3	prof. PhDr. Milena Bartlová, CSc., doc. Mgr. Martin Putna, Dr.	2 LS
37	Czech Cultural History in European Context	2/0	KZ	PV	3	prof. PhDr. Milena Bartlová, CSc., doc. Mgr. Martin Putna, Dr.	3 ZS
minimální počet kreditů ze skupiny 1					5		
skupina 2							
minimální počet kreditů ze skupiny 2							
Doporučené volitelné předměty							
Pravidla pro vytváření studijních plánů na UK		Studium probíhá podle celouniverzitního kreditního systému, který je v souladu s pravidly European Credit Transfer System (ECTS) Povinně volitelné předměty jsou ve studijním plánu organizovány do jedné či více skupin; student volí povinně volitelné předměty na základě stanoveného minimálního počtu kreditů v každé skupině. Počet kreditů za povinné spolu s minimálním počtem kreditů za povinně volitelné předměty nesmí činit více než 90% (95%) celkového počtu kreditů. Ostatní předměty vyučované na UK se pro daný studijní obor považují za předměty volitelné, jejichž výběr může být studentovi doporučen (doporučené volitelné předměty).					
Organizace studia – na fakultě		Usekem studia je semestr.					

Státní závěrečná zkouška	
Část SZZ1	Evropské kulturní a duchovní dějiny
Část SZZ2	Obhajoba diplomové práce
Návrh témat prací / obhájené práce	
<p>Proměny antických motivů u vybraných moderních českých autorů, v konfrontaci s autory evropskými Proměny biblických motivů u vybraných moderních českých autorů, v konfrontaci s autory evropskými Současné evropské a světové kulturní vlivy u českých autorů Čeští autoři v nedobrovolném evropském kontextu: Písemná produkce exulantů Srovnání československé výstavy na Expo 58 v Bruselu s ostatními národními expozicemi Návštěvy zahraničních teoretiků a umělců v 60. letech a jejich dopad na českou výtvarnou scénu Výtvarná produkce německých vyhnanců z Československa Vztah české a slovenské moderny Umělecké reprezentační realizace předsednických zemí EU po roce 2000 Karel Chytil: historik umění, ředitel muzea, nebo historik kultury? Životopis v kontextu doby. Politika a umění: akviziční politika Národní galerie v Praze v 50. letech (v 60. letech; v 70. - 80. letech) Československé výstavnictví 60. - 80. let Reflexe a kritika československého umění a dějin umění v tisku německých vyhnanců Slovo nebo obraz? Tzv. česká biblická ilustrovaná dějeprava z poloviny 15. století (ÖNB cod. 485) Ilustrované erbovní listiny 15. a 16. století v Čechách (na Moravě) Katechetická ilustrace v Čechách 15. - 20. Století Výzkum lokálních církevních dějin v českém a evropském kontextu Konfesionální identity z hlediska historie a sociologie náboženství Projevy náboženství ve veřejném prostoru Religiozita imigrantů a její společenská recepce (zejména v případě islámu) Průnik nových náboženských forem do současné české společnosti Proměny podílu antické kultury v universitních/školních programech 16. až 19. století Studenti z Čech ve Vídni v 60. letech 15. století/ 60. letech 18. století/ v roce 1900/ v roce 1942 docent vídeňské university Tomáš Masaryk Schiller jako profesor a vědec Vrchlického doktorandi Obraz Ameriky /Afriky, Austrálie/ Asie ve školních atlasech a učebnicích 16. - 18. století Petrus Ramus a jeho význam pro české renesanční školství Albert Einstein v Praze Pražské universitní extense okolo 1900 Lex Mareš profesoři UK v čsl. parlamentě 20. let</p>	
Obsah přijímací zkoušky a další požadavky na přijetí	
<p>Podmínkou přijetí je ukončené bakalářské (příp. magisterské) vzdělání. Obor je určen zejména absolventům oborů humanitních či oborů se zaměřením na historii. Přijímací zkouška je jednokolová a skládá se ze dvou částí: z jazykové zkoušky a z písemného testu z požadované literatury.</p>	
Návaznost na předchozí studijní program / obor (podmínky z hlediska příbuznosti oborů)	
<p>Evropské kulturní a duchovní dějiny představují obor, který umožní absolventům nejen bakalářského oboru Studium humanitní vzdělanosti UK FHS navázat na získané poznatky a dovednosti a zároveň je prohloubit, aniž by se přitom museli vzdát kontextuálního přístupu, který je pro Fakultu humanitních studií charakteristický. Zároveň obor nabízí transdisciplinární přesah a hlubší souvislosti, jimiž studenti mohou zhodnotit znalosti nabyté v jednotlivých oborech.</p> <p>Pět z devíti navazujících magisterských oborů, dosud akreditovaných a vyučovaných na Fakultě humanitních studií, patří do studijního programu Humanitní studia. Současně většina z nich přesahuje nějakým způsobem do kulturní historie. Rovněž v bakalářském studiu oboru Studium humanitní vzdělanosti (SHV) hrají kurzy z různých aspektů kulturních dějin značnou roli. Zavedení tohoto navazujícího magisterského oboru tudíž přirozeně doplňuje strukturu oborů na FHS. Především vytváří možné navázání pro absolventy SHV, kteří se chtějí specializovat na otázky</p>	

kulturních dějin. Zároveň je vhodné i pro absolventy bakalářských oborů jiných fakult, jejichž základní specializace je tematicky užší (bohemistika, jednotlivé národní filologie či např. teologie jednotlivých konfesí), kteří si chtějí v magisterském studiu naopak uvědomit širší souvislosti a obecnější problémy kulturních dějin.

Kombinovaná forma studia

Organizace výuky

-

Seznam studijních opor

-

D – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Evropská slovesná kultura I			č. 1
Typ předmětu	povinný		Dopor. ročník / semestr	1 ZS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	2/0	kreditů 5
Jiný způsob vyjádření rozsahu			Dvousemestrální předmět	
Způsob zakončení	zkouška		Forma výuky	přednáška
Další požadavky na studenta				
Vyučující	doc. Mgr. Martin Putna, Dr.			
Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky				
<p>První část čtyřsemestrálního cyklu, věnovaného systematickému výkladu dějin evropské literární kultury od počátků po současnost. Součástí cyklu je jak výklad o krásné literatuře v užším smyslu, tak o slovesné a textové kultuře ve smyslu širším – o historicky významných textech, žánrech a slovesných projevech, patřících tematicky do oblasti náboženské, filosofické či politické, a rovněž o slovesných projevech z kulturních okrajů různého druhu (apokryfy, triviální literatura, ústní slovesnost, literatura menšin atd.). První semestr je věnován evropskému starověku.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Úvod do studia slovesné kultury, základní metody literární analýzy, mezioborové vnímání literatury (sociologie literatury, literární antropologie), hlavní koncepty vnímání literatury v nadnárodních souvislostech (literatura srovnávací, obecná atd.). 2) Počátky evropské literatury, vztah mluveného a psaného, místní a časové vymezení „evropskosti“, Epos o Gilgamešovi jakožto první „velký text“. 3) Literárnost Starého zákona, kánon a apokryfy, druhý život starozákonní obraznosti. 4) Periodizace antické literatury, řecká epika, Homér a homérská tradice. 5) Řecká lyrika a problém autorství. 6) Řecké divadlo mezi mýtem a politikou. 7) Zrození prózy: Literárnost filosofických a historiografických textů. 8) Počátky římské literatury a problém kulturního předávání a kulturní inferiority. 9) Zlatý a stříbrný věk římské literatury a téma střetu „státního“ a „individuálního“ v literární kultuře. 10) Zrození románu z ducha úzkosti a nové religiozity. 11) Literárnost Nového zákona, kánon a apokryfy, druhý život novozákonní obraznosti. 12) Křesťanská literatura jakožto „písemnictví menšiny“. 13) Střet křesťanství a pohanství v literatuře pozdní antiky. 				
Základní studijní literatura a studijní pomůcky				
<p>Povinná literatura:</p> <p>CANFORA, Luciano. <i>Dějiny řecké literatury</i>. Vyd. 1. Praha: KLP, 2001. 893 s. ISBN 80-85917-69-6.</p> <p>CONTE, Gian Biagio. <i>Dějiny římské literatury</i>. Vyd. 1. Praha: KLP, 2003. 790 s. ISBN 80-85917-87-4.</p> <p>RENDTORFF, Rolf. <i>Hebrejská bible a dějiny: úvod do starozákonní literatury</i>. Vyd. 3. Praha: Vyšehrad, 2003. 373 s. ISBN 80-7021-634-4.</p> <p>POKORNÝ, Petr a MRÁZEK, Jiří. <i>Literární a teologický úvod do Nového zákona</i>. Praha: Vyšehrad, 1993. 333 s. ISBN 80-7021-052-4.</p>				
Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky				
Informace ke kombinované nebo distanční formě				
Rozsah konzultací (soustředění)			celkem hodin kontaktní výuky	
Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly				

D – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Evropská vizuální kultura I			č. 2
Typ předmětu	povinný		Dopor. ročník / semestr	1 ZS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	2/0	kreditů 5
Jiný způsob vyjádření rozsahu				Dvousemestrální předmět
Způsob zakončení	zkouška		Forma výuky	přednáška
Další požadavky na studenta				
Vyučující	prof. PhDr. Milena Bartlová, CSc.			
Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky				
<p>První část čtyřsemestrálního cyklu, věnovaného systematickému výkladu dějin evropské vizuální kultury od pravěku po současnost. Součástí cyklu je výklad o vizuálním umění, to je však zasazeno do širšího rámce dějin obrazu a vizuality jako kulturní praktiky. Obraz je tedy sledován jako obecná kategorie na jedné straně lidské imaginace a kreativity, na druhé straně mezilidské (neverbální) komunikace. Vedle produkce charakterizované (též zpětně) jako umělecká se proto pozornost věnuje také psychologickému, náboženskému a filosofickému rozměru obrazu, utváření prostoru, otázce umění a estetiky, sociálním funkcím obrazu a transferu významu mezi obrazem a slovem. Historický výklad je navzájem propojen odkazy na souvislosti s moderním a současným vizuálním uměním. První semestr je věnován pravěké, archaické a antické vizuální kultuře.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Tělo jako primární místo obrazu. Organizace životního prostoru pohybem, značkováním a stavbou konstrukcí – vnitřní a vnější prostor. Místa paměti a jejich utváření. 2) Paleolitická vizualita rituálu. Původ maleb a plastik jako ztvárnění vnitřní imaginace (vize). 3) Neolitická vizualita hlíny, život s mrtvými. Původ obrazu člověka jako zpřítomnění nepřítomného. 4-5) Mezopotámie a Egypt: organizace životního prostoru státem. Obrazové písmo jako pomůcka paměti. Symbióza lidské, božské a zvířecí stránky existence. 6) Archaické Řecko: člověk jako měřítko a antropomorfní obraz. Archetypální mytologické příběhy. Chrám jako forma přiměřená božstvu. 7-8) Klasické Řecko: boj lidského proti ne-lidskému. Základy evropského vizuálního umění: kánon, harmonické poměry, vizuální zkratka, tělo a draperie, narativní schémata. Rituál a tělesnost. 9) Helénismus: dualismus; krása je možná jen v protikladu ke své nepřítomnosti. Nad-lidské formy. Zábavné a dekorativní umění. 10) Římské umění: vizuální obraz ve službě státu a moci. Vznik individuálního portrétu v římské náboženské tradici. 11) Křesťanská kultura prvních staletí letopočtu na východě jako protikladná synkreze antické tradice a starozákonní tradice zákazu zobrazení. 12) Předkřesťanské kultury mimo Středomoří a kultura bez reprezentace. Radikální možnosti nové mimeze a stylizace formy. Karolinské umění a tzv. Velká Morava. 				
Základní studijní literatura a studijní pomůcky				
<p>Povinná literatura: SVOBODA, Jiří A. <i>Počátky umění</i>. Vyd. 1. Praha: Academia, 2011. 335 s. ISBN 978-80-200-1925-7. LEWIS-WILLIAMS, J. David. <i>Mysl v jeskyni: vědomí a původ umění</i>. Vyd. 1. Praha: Academia, 2007. 402 s., [16] s. barev. obr. příl. Galileo; sv. 9. ISBN 978-80-200-1518-1. ASSMANN, Jan. <i>Kultura a paměť: písmo, vzpomínka a politická identita v rozvinutých kulturách starověku</i>. V českém jazyce vyd. 1. Praha: Prostor, 2001. 317 s. Obzor; sv. 33. ISBN 80-7260-051-6. BOARDMAN, John. <i>Řecké umění</i>. 1. vyd. Praha: Odeon, 1975. 249, [2] s. Světové umění; Sv. 54.</p>				
Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky				
Informace ke kombinované nebo distanční formě				
Rozsah konzultací (soustředění)				celkem hodin kontaktní výuky

Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly

D – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Evropská duchovní kultura I			č. 3
Typ předmětu	povinný		Dopor. ročník / semestr	1 ZS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	2/0	kreditů 5
Jiný způsob vyjádření rozsahu			Dvousemestrální předmět	
Způsob zakončení	zkouška		Forma výuky	přednáška
Další požadavky na studenta				
Vyučující				
doc. PhDr. Zdeněk Nešpor, Ph.D.				
Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky				
První část čtyřsemestrálního cyklu věnovaného popisu a analýze náboženských a duchovních proudů evropské historie. V tomto semestru půjde o „zdrojové“ náboženské a duchovní tradice antického světa v jejich pluralitě a vzájemném ovlivňování, především řeckou (helénistickou), římskou a židokřesťanskou tradici.				
<ol style="list-style-type: none"> 1) Úvod do studia evropské religiozity. 2) Antropologické teorie původu, vývoje a funkcí náboženství. 3) Prehistorická evropská religiozita. 4) Dumézilova rekonstrukce indoevropského náboženství. 5) Archaické řecké náboženství a filosofie. 6) Římské náboženství. 7) Mystéria a helénistická zbožnost. 8) Antický judaismus. 9) Křesťanství I. – počátky církve, formování kánonu. 10) Křesťanství II. – antické křesťanství. 11) Křesťanství III. – staré orientální církve. 12) Manicheismus a gnose. 13) Duchovní svět antiky. 				
Základní studijní literatura a studijní pomůcky				
Povinná literatura: BROWN, Raymond Edward. <i>Ježíš v pohledu Nového zákona: úvod do christologie</i> . Vyd. 1. Praha: Vyšehrad, 1998. 260 s. ISBN 80-7021-228-4. MARTIN, Luther H. <i>Helénistická náboženství</i> . 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 1997. 161 s. Religionistika; sv. 4. ISBN 80-210-1702-3. VOUGA, François. <i>Dějiny raného křesťanství</i> . 1. vyd. Praha: Vyšehrad, 1997. 267 s. ISBN 80-85959-22-4.				
Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky				
Informace ke kombinované nebo distanční formě				
Rozsah konzultací (soustředění)			celkem hodin kontaktní výuky	
Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly				

D – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Dějiny evropské vzdělanosti I			č. 4
Typ předmětu	povinný		Dopor. ročník / semestr	1 ZS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	2/0	kreditů 5
Jiný způsob vyjádření rozsahu			Dvousemestrální předmět	
Způsob zakončení	zkouška		Forma výuky	přednáška
Další požadavky na studenta				
Vyučující	prof. PhDr. Jiří Pešek, CSc.			
Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky				
<p>První část čtyřsemestrálního cyklu o vývoji, resp. proměnách modu evropské vzdělanosti od starověku po současnost musí nejprve vymezit, co je to vzdělanost, resp. co je to kultura a jaké místo v ní má vzdělanost. Poté kurs připomene „to věčné“, co z hebrejské, starořecké a římské vzdělanosti převzala, připomínala nebo „recyklovala“ evropská kultura pozdější doby. Na to naváže výklad o proměnách postavení, funkce a role vzdělání v rámci civilisace a kultury evropského středověku, o institucích, společenstvích i systémech (vnitřních řádech) a komunikaci vzdělanostní substruktury středověké Evropy.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Co je to kultura a jaké místo v ní zaujímá vzdělání. 2) Vzdělání jako transfer obsahů, jako forma komunikace, jako způsob utváření části elit. 3) Vzdělání jako nástroj upevňování kontinuity společenské sebereflexe, hodnot a rituálů /vzdělání jako nástroj překračování hranic a rozšiřování stávajících obzorů / vzdělání jako kultivovaná forma zapomínání a vytlačování tradovaného. 4) Vzdělanostní vzorce a obsahy hebrejského, starořeckého a římského dědictví v evropské vzdělanostní tradici I. 5) Vzdělanostní vzorce a obsahy hebrejského, starořeckého a římského dědictví v evropské vzdělanostní tradici II. 6) Arabský transfer antické vzdělanosti „evropskému“ středověku. 7) Církevní instituce jako centra středověké vzdělanosti – klášterní a kapitulní školy. 8) Vznik universitních obcí z „ducha urbanisace“ Evropy. 9) Karlova Univerzita jako jedna z klíčových evropských universit „dlouhého“ 14. století. 10) Středověké university jako instituce mezi církví a panovníky. 11) Studenti a profesori. 12) University jako součást civilisace středověké Evropy. 				
Základní studijní literatura a studijní pomůcky				
<p>Povinná literatura: VARCL, Ladislav, ed. a kol. <i>Antika a česká kultura</i>. Vyd. 1. Praha: Academia, 1978. 575 s., [65] s. obr. příl. LE GOFF, Jacques. <i>Kultura středověké Evropy</i>. 1. vyd. Praha: Odeon, 1991. 747 s. ISBN 80-207-0206-7. LE GOFF, Jacques. <i>Intelektuálové ve středověku</i>. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 1999. 183 s. ISBN 80-7184-256-7. RIDDER-SYMOENS, Hilde de, ed. <i>Universities in the Middle Ages</i>. [2.] Edition. Cambridge: Cambridge University Press, 1992. XXVIII, 506 s. A History of the University in Europe; Vol. 1. ISBN 0-521-36105-2. SVATOŠ, M. <i>Dějiny Univerzity Karlovy I (1347/48-1622)</i>. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 1995. 322 str. ISBN 80-7066-968-3</p>				
Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky				
Informace ke kombinované nebo distanční formě				
Rozsah konzultací (soustředění)		celkem hodin kontaktní výuky		
Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly				

D – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Diplomní seminář I			č. 5
Typ předmětu	povinný		Dopor. ročník / semestr	1 ZS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	0/2	kreditů 5
Jiný způsob vyjádření rozsahu			Dvousemestrální předmět	
Způsob zakončení	zápočet		Forma výuky	seminář
Další požadavky na studenta				
Vyučující	prof. PhDr. Jiří Pešek, CSc.			
Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky				
<p>Seminář slouží k přípravě diplomové práce v tematickém okruhu Evropské kulturní a duchovní dějiny. Jeho úkolem je v první fázi vygenerování realizovatelných konceptů diplomních projektů. Následně má kurs koordinovat vznikající diplomové práce a umožnit studentům diskutovat a obhajovat své výzkumy v seminárním kolektivu. Cílem je hlubší studentské pochopení zázemí každého ze zpracovávaných témat a jeho nasměrování k soubornější vizi celého oboru.</p> <p>Úkolem každého studenta, který samostatně zpracovává své téma pod vedením určeného pedagoga, je jednou za semestr (v optimálním případě za účasti svého vedoucího) přednést referát z připravované práce a „obhájit“ svůj postup v diskusi s účastníky i vedoucím semináře. Každý semestr uzavře na jeho konci odevzdaná kapitola diplomní práce (v prvním semestru vypracovaný a schválený projekt mag. práce, vybavený předběžným seznamem dostupné literatury a pramenů tématu).</p> <p>Účelem kursu je neponechávat studenta s tématem „o samotě“ – tj. jen v dialogu se školitelem, dále cestou diskusní účasti na semináři jeho vtahování do širšího okruhu témat oboru a nutnost každého účastníka konfrontovat své představy s nároky, dotazy a případně námitkami vedoucího semináře i ostatních studentů.</p>				
Základní studijní literatura a studijní pomůcky				
Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky				
Informace ke kombinované nebo distanční formě				
Rozsah konzultací (soustředění)		celkem hodin kontaktní výuky		
Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly				

D – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Evropská slovesná kultura II			č. 6
Typ předmětu	povinný		Dopor. ročník / semestr	2 LS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	2/0	kreditů 5
Jiný způsob vyjádření rozsahu			Dvousemestrální předmět	
Způsob zakončení	zkouška		Forma výuky	přednáška
Další požadavky na studenta				
Vyučující	doc. Mgr. Martin Putna, Dr.			
Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky				
<p>Druhá část čtyřsemestrálního cyklu, věnovaného systematickému výkladu dějin evropské literární kultury od počátků po současnost. Součástí cyklu je jak výklad o krásné literatuře v užším smyslu, tak o slovesné a textové kultuře ve smyslu širším – o historicky významných textech, žánrech a slovesných projevech, patřících tematicky do oblasti náboženské, filosofické či politické, a rovněž o slovesných projevech z kulturních okrajů různého druhu (apokryfy, triviální literatura, ústní slovesnost, literatura menšin atd.). Druhý semestr je věnován středověku a renesanci.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Koncept „velkých epoch“ v dějinách kultury a jeho zpochybňování, periodizace středověku a renesance (střídání „renesancí“ a „barbarizací“), napojení literatury na společenské stavy středověké kultury (literatura klerická, dvorská, lidová), kulturní geografie středověké Evropy. 2) Latinská literatura středověku, její „klasicismus“ a její hlavní žánry (duchovní poezie; teologická, mystická a učenecká próza, parodie a satiry). 3) Románská literatura středověku, křížácký epos a milostná poezie. 4) „Literatura severu“: germánská, skandinávská a keltská poetika, střetávání křesťanských a pohanských prvků. 5) Byzantská literární kultura a její vliv na písemnictví slovanských národů. 6) „Jinakost“ uvnitř křesťanského středověku: Arabské a židovské kulturní vlivy. 7) Humanismus, renesance a reformace jakožto kulturní modely. 8) Italská renesance ve vývoji mezi Dantem a Michelangelem. 9) Francouzská renesance mezi Villonem a Rabelaisem. 10) Anglická renesance mezi Chaucerem a Shakespearem. 11) Španělská renesance mezi Cervantesem a Lope de Vegou. 12) Německo mezi „podzimem středověku“ a reformací. 13) Vliv reformace na zrození literatur střední a východní Evropy. 				
Základní studijní literatura a studijní pomůcky				
<p>Povinná literatura:</p> <p>ČERNÝ, Václav a MALIŠ, Otakar, ed. <i>Soustavný přehled obecných dějin literatury naší vzdělanosti. 1, Středověk</i>. Vyd. 1. Jinočany: H & H, 1996. 340 s. ISBN 80-85787-99-7.</p> <p>ČERNÝ, Václav. <i>Soustavný přehled obecných dějin literatury naší vzdělanosti. 2, Podzim středověku a renesance</i>. Vyd. 1. Jinočany: H & H, 1998. 492 s. ISBN 80-86022-29-3.</p> <p>BACHTIN, Michail Michajlovič. <i>François Rabelais a lidová kultura středověku a renesance</i>. Vyd. 2., V nakl. Argo 1. Praha: Argo, 2007. 489 s. Každodenní život; sv. 31. ISBN 978-80-7203-776-6.</p> <p>CURTIUS, Ernst Robert. <i>Evropská literatura a latinský středověk</i>. Vyd. 1. Praha: Triáda, 1998. 738 s. Paprsek; sv. 1. ISBN 80-86138-07-0.</p>				
Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky				
Informace ke kombinované nebo distanční formě				
Rozsah konzultací (soustředění)			celkem hodin kontaktní výuky	
Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly				

D – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Evropská vizuální kultura II			č. 7
Typ předmětu	povinný		Dopor. ročník / semestr	2 LS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	2/0	kreditů 5
Jiný způsob vyjádření rozsahu				Dvousemestrální předmět
Způsob zakončení	zkouška		Forma výuky	přednáška
Další požadavky na studenta				
Vyučující	prof. PhDr. Milena Bartlová, CSc.			
Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky				
<p>Druhá část čtyřsemestrálního cyklu, věnovaného systematickému výkladu dějin evropské vizuální kultury od pravěku po současnost. Součástí cyklu je výklad o vizuálním umění, to je však zasazeno do širšího rámce dějin obrazu a vizuality jako kulturní praktiky. Obraz je tedy sledován jako obecná kategorie na jedné straně lidské imaginace a kreativity, na druhé straně mezilidské (neverbální) komunikace. Vedle produkce charakterizované v novověku jako umělecká se proto pozornost věnuje také psychologickému a filosofickému rozměru obrazu, otázce umění a estetiky, sociálním funkcím obrazu a transferu významu mezi obrazem a slovem. Druhý semestr je věnován středověku a renesanci.</p> <p>1-2) Románské umění: nemimetický obraz ve dvou i třech rozměrech, písmovost obrazu a ochrana proti modlářství. Narativní příběhy farních kostelů jako komunitní výuka křesťanství. Příběh Ste Foy v Conques. Architektura poutní cesty do Santiaga. Předměty chrámových pokladnic.</p> <p>3) Gotická architektura: syntetický koncept nového architektonického systému. Katedrála jako mýtus a skutečnost. Recepce a transformace mimo Francii. Pozdně gotická přeměna prostoru.</p> <p>4) Gotické figurální umění 13. století: nová recepce antických předloh a obrat k přirozenosti.</p> <p>5) Giotto a italská malba: sugesce třetího rozměru za plochou malby a její náboženský cíl.</p> <p>6) Gotické umění 14. století a propracovávání strategií realistického zobrazení jako soustavný systém emocionálního didaktického působení církve.</p> <p>7) Doba prahu kolem 1400 v Itálii, střední Evropě a Nizozemí: krásný sloh estetické distance, italská konstrukce perspektivního pohledu a nizozemská kultura tzv. skrytého symbolismu.</p> <p>8-9) Italská renesance: objevení antiky, objevení člověka, objevení přírody.</p> <p>10-11) Tzv. pozdní gotika 15. století. Prosazení knihtisku a důsledky pro roli obrazu a podobu vizuální kultury.</p> <p>12) Konec středověku kolem 1500: oboustranné spojení Itálie s Nizozemím v bankovníctví a umění. Umělec jako podnikatel. Náboženská reformace obrazu.</p>				
Základní studijní literatura a studijní pomůcky				
<p>Povinná literatura:</p> <p>BARTLOVÁ, Milena. <i>Průvodce studiem dějin středověkého výtvarného umění: seminář dějin umění Filozofické fakulty Masarykovy university Brno</i>. Vyd. 1. V Brně: Masarykova univerzita pro Filozofickou fakultu, 2003. 150 s. ISBN 80-210-3296-0.</p> <p>BARTLOVÁ, Milena. <i>Skutečná přítomnost: středověký obraz mezi ikonou a virtuální realitou</i>. Vyd. 1. Praha: Argo, 2012. 407 s. ISBN 978-80-257-0542-1.</p> <p>KOVÁČ, Peter et al. <i>Katedrála v Chartres: francouzské umění rané a vrcholné gotiky</i>. Praha: Eminent, 2007. 355 s. Stavitelé katedrál; sv. 1. ISBN 978-80-7281-286-8.</p> <p>KOVÁČ, Peter et al. <i>Kristova trnová koruna: Paříž, Sainte-Chapelle a dvorské umění svatého Ludvíka</i>. Praha: Ars Auro Prior, 2009. 383 s. Stavitelé katedrál; sv. 2. ISBN 978-80-904298-0-2.</p> <p>KOVÁČ, Peter et al. <i>Úsvit renesance: dvorské umění císaře Fridricha II., Bamberský a Magdeburský jezdec</i>. Praha: Ars Auro Prior, 2010. 463 s. Stavitelé katedrál; sv. 3. ISBN 978-80-904298-2-6.</p>				
Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky				
Informace ke kombinované nebo distanční formě				

Rozsah konzultací (soustředění)		celkem hodin kontaktní výuky
Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly		

D – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Evropská duchovní kultura II			č. 8
Typ předmětu	povinný		Dopor. ročník / semestr	2 LS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	2/0	kreditů 5
Jiný způsob vyjádření rozsahu			Dvousemestrální předmět	
Způsob zakončení	zkouška		Forma výuky	přednáška
Další požadavky na studenta				
Vyučující	doc. PhDr. Zdeněk Nešpor, Ph.D.			
Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky				
Druhá část čtyřsemestrálního cyklu věnovaného popisu a analýze náboženských a duchovních proudů evropské historie. V tomto semestru bude sledován duchovní vývoj evropského středověku, včetně předkřesťanských a mimokřesťanských proudů.				
<ol style="list-style-type: none"> 1) Úvod do problematiky mediální zbožnosti. 2) Náboženství Keltů a Germánů. 3) Náboženství Baltů a Slovanů. 4) Formování křesťanské Evropy. 5) Východní tradice. 6) „Politické dějiny“ středověkého křesťanství. 7) Vývoj středověké teologie. 8) Monasticismus. 9) Lidová zbožnost. 10) Heretická a opravná hnutí vrcholného středověku. 11) Husitství. 12) Evropské židovství a islám. 13) Duchovní jednota evropského středověku. 				
Základní studijní literatura a studijní pomůcky				
Povinná literatura: GUREVIČ, Aron Jakovlevič. <i>Nebe, peklo, svět: cesty k lidové kultuře středověku</i> . Vyd. 1. Jinočany: H & H, 1996. 524 s. ISBN 80-85787-41-5. LAMBERT, Malcolm. <i>Středověká hereze</i> . Vyd. 1. Praha: Argo, 2000. 598 s. Historické myšlení; sv. 12. ISBN 80-7203-291-7. McGRATH, Alister E. <i>Historical Theology. An Introduction to the History of Christian Thought</i> . Ed. 1. London: Blackwell Publishers Ltd., 1998. 400 s. ISBN 978-0631208440 TROELTSCH, Ernst. <i>Z dějin evropského ducha</i> . V Praze: Historický klub, 1934. 255 s. Sbíрка překladů vybraných prací historických; sv. 2.				
Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky				
Informace ke kombinované nebo distanční formě				
Rozsah konzultací (soustředění)			celkem hodin kontaktní výuky	
Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly				

D – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Dějiny evropské vzdělanosti II			č. 9
Typ předmětu	povinný		Dopor. ročník / semestr	2 LS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	2/0	kreditů 5
Jiný způsob vyjádření rozsahu				Dvousemestrální předmět
Způsob zakončení	zkouška		Forma výuky	přednáška
Další požadavky na studenta				
Vyučující	prof. PhDr. Jiří Pešek, CSc.			
Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky				
<p>Druhá část čtyřsemestrálního cyklu o vývoji, resp. proměnách modu evropské vzdělanosti od starověku po současnost je věnována ranému novověku, resp. době od objevu a prosazení knihtisku do symbolického data zrušení jezuitského řádu roku 1773, tedy do prosazení se osvícenského modelu vzdělanosti.</p> <p>Ve třech dramatických stoletích se Evropa do základů proměnila – tedy také co do stavu, cílů a forem své vzdělanosti, vzdělávacích institucí a systémů a především vzdělanostních obsahů.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Vynález a prosazení se knihtisku: přechod od dominance orálních forem vzdělání k vládě tištěného textu. 2) Česká reformace a proměny vzdělanostních struktur střední Evropy. 3) Proměny evropské universitní sítě na prahu novověku. 4) Impakt humanismu. 5) Reformace a proměny evropské akademické i subakademické vzdělanosti. 6) University, školy, knihtisk, knižní obchod. 7) Hebrejská vzdělanost a kultura raně novověké Evropy. 8) Věk náboženských válek 16. a 17. století a důsledky pro evropské vzdělanostní struktury. 9) Role universit ve vzdělanostní (a raně vědecké) struktuře raně novověké evropské společnosti: příklad rudolfínské Prahy. 10) Peregrinatio academica. 11) Jesuitská vzdělanostní modernisace 16. a 17. století. 12) Školství doby osvícenství: státní pragmatická modernisace, reformy, katastrofy. 				
Základní studijní literatura a studijní pomůcky				
<p>Povinná literatura:</p> <p>RIDDER-SYMOENS, Hilde de, ed. <i>A history of the university in Europe. Volume 2, Universities in early modern Europe (1500-1800)</i>. Cambridge: Cambridge University Press, ©1996. xxv, 693 s. ISBN 0-521-36106-0.</p> <p>ČORNEJOVÁ, Ivana (ed.): <i>Dějiny Univerzity Karlovy II (1622-1802)</i>. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 1995. 272 s. ISBN 978-80-7184-050-3</p> <p>PEŠEK, Jiří. <i>Měšťanská vzdělanost a kultura v předbělohorských Čechách 1547-1620: (všední dny kulturního života)</i>. 1. vyd. Praha: Karolinum, 1993. 166 s. ISBN 80-7066-789-3.</p> <p>ČORNEJOVÁ, Ivana. <i>Kapitoly z dějin pražské univerzity 1622-1773</i>. 1. vyd. Praha: Karolinum, 1992. 192 s. ISBN 80-7066-392-8.</p>				
Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky				
Informace ke kombinované nebo distanční formě				
Rozsah konzultací (soustředění)		celkem hodin kontaktní výuky		
Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly				

D – Charakteristika studijního předmětu			
Název studijního předmětu	Diplomní seminář II		č. 10
Typ předmětu	povinný	Dopor. ročník / semestr	2 LS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden 0/2	kreditů 5
Jiný způsob vyjádření rozsahu		Dvousemestrální předmět	
Způsob zakončení	zápočet	Forma výuky	seminář
Další požadavky na studenta			
Vyučující	doc. Mgr. Martin Putna, Dr.		
Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky	<p>Seminář slouží k přípravě diplomové práce v tematickém okruhu Evropské kulturní a duchovní dějiny. Jeho úkolem je v první fázi vygenerování realizovatelných konceptů diplomních projektů. Následně má kurs koordinovat vznikající diplomové práce a umožnit studentům diskutovat a obhajovat své výzkumy v seminárním kolektivu. Cílem je hlubší studentské pochopení zázemí každého ze zpracovávaných témat a jeho nasměrování k soubornější vizi celého oboru.</p> <p>Úkolem každého studenta, který samostatně zpracovává své téma pod vedením určeného pedagoga, je jednou za semestr (v optimálním případě za účasti svého vedoucího) přednést referát z připravované práce a „obhájit“ svůj postup v diskusi s účastníky i vedoucím semináře. Každý semestr uzavře na jeho konci odevzdaná kapitola diplomní práce.</p> <p>Účelem kursu je neponechávat studenta s tématem „o samotě“ – tj. jen v dialogu se školitelem, dále cestou diskusní účasti na semináři jeho vtahování do širšího okruhu témat oboru a nutnost každého účastníka konfrontovat své představy s nároky, dotazy a případně námitkami vedoucího semináře i ostatních studentů.</p>		
Základní studijní literatura a studijní pomůcky			
Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky			
Informace ke kombinované nebo distanční formě			
Rozsah konzultací (soustředění)		celkem hodin kontaktní výuky	
Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly			

D – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Metodologie kulturních dějin			č. 11
Typ předmětu	povinný		Dopor. ročník / semestr	2 LS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	0/2	kreditů 3
Jiný způsob vyjádření rozsahu			Dvousemestrální předmět	
Způsob zakončení	klasifikovaný zápočet		Forma výuky	seminář
Další požadavky na studenta				
Vyučující				
prof. PhDr. Jiří Pešek, CSc.				
Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky				
<p>Seminář slouží prohloubení teoretických i praktických znalostí a technik odborné práce v kulturních dějinách, seznámení s aktuálními metodologickými přístupy k jejich výzkumu a zejména praktické aplikaci nových metod na konkrétní problémy a materiál.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Proč a k čemu je tu metodologie kulturních dějin. 2) Technika psaní diplomní práce / Bibliografie / Internetové rešerše. 3) Prameny a literatura:/ jejich vnitřní i vnější kritika. 4) Aplikace pramenné kritiky na písemném, obrazovém filmovém materiálu. 5) Teorie faktu a Lingvistický obrat. 6) Nové kulturní dějiny. 7) Metody školy Annales. 8) Sociální a strukturální dějiny kultury. 9) Dějiny měst jako kulturního fenoménu. 10) Spatial turn a jeho praktické aplikace. 11) Mikrohistorie. 12) Každodennost. 				
Základní studijní literatura a studijní pomůcky				
<p>Povinná literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Studenti dostanou povinný reader vybraných textů k metodologii. 2) Jedna z příruček: CORNELIÛEN, Christoph. (ed.) <i>Geschichtswissenschaften. Eine Einföhrung.</i> Frankfurt a. M., 2000. 320 s. ISBN 978-3596145669. EIBACH, Joachim, ed. a LOTTES, Günther, ed. <i>Kompass der Geschichtswissenschaft: ein Handbuch.</i> Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, ©2002. 400 s. UTB für Wissenschaft; 2271. ISBN 3-525-03214-5. HOWELL, Martha C. – PREVENIER, Walter. <i>From Reliable Sources: An Introduction to Historical Methods.</i> Ithaca and London: Cornell University Press, 2001. 207 s. ISBN 978-0801485602. 				
Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky				
Informace ke kombinované nebo distanční formě				
Rozsah konzultací (soustředění)			celkem hodin kontaktní výuky	
Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly				

D – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Evropská slovesná kultura III			č. 12
Typ předmětu	povinný		Dopor. ročník / semestr	3 ZS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	2/0	kreditů 5
Jiný způsob vyjádření rozsahu				Dvousemestrální předmět
Způsob zakončení	zkouška		Forma výuky	přednáška
Další požadavky na studenta				
Vyučující	doc. Mgr. Martin Putna, Dr.			
Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky				
<p>Třetí část čtyřsemestrálního cyklu, věnovaného systematickému výkladu dějin evropské literární kultury od počátků po současnost. Součástí cyklu je jak výklad o krásné literatuře v užším smyslu, tak o slovesné a textové kultuře ve smyslu širším – o historicky významných textech, žánrech a slovesných projevech, patřících tematicky do oblasti náboženské, filosofické či politické, a rovněž o slovesných projevech z kulturních okrajů různého druhu (apokryfy, triviální literatura, ústní slovesnost, literatura menšin atd.). Třetí semestr je věnován evropskému písemnictví od baroku po klasický realismus 19. století.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Estetické a společenské koncepty novověku a moderny, periodizace a kulturní geografie novověké Evropy. 2) Manýrismus jakožto zrození moderního intelektuála, heretické a hermetické živly. 3) Barokní pokus o obnovu středověkého řádu, literatura katolické reformace a protestantského pietismu. 4) Evropské literární klasicismy a neoklasicismy mezi Paříží, Výmarem a Římem. 5) Osvícenská literatura důvěry v člověka. 6) Antiteze klasicistických a osvícenských konceptů u „marginálních“ autorů (Hölderlin, de Sade). 7) Romantismus jakožto objevení národa a lidu; práce elity s lidovou ústní slovesností. 8) Romantismus jakožto objevení středověku; katolická a „reakční“ romantika. 9) Národní obrození jakožto univerzální jev evropské kultury. 10) Biedermeier jakožto literární výraz mentality Střední Evropy a viktoriánství jakožto jeho britský protějšek. 11) Literární regionalismus jakožto nechtěný plod nacionalismu; problém hranic „národního“ a „regionálního“. 12) Panslavismus jakožto ideologie vzestupu literatur východní Evropy. 13) Kritický realismus jakožto literární výraz (nejen) levicové kritiky industriální společnosti. 				
Základní studijní literatura a studijní pomůcky				
<p>Povinná literatura:</p> <p>ČERNÝ, Václav a MALIŠ, Otakar, ed. <i>Soustavný přehled obecných dějin literatury naší vzdělanosti. (3), Baroko a klasicismus</i>. Vyd. 1. Jinočany: H & H, 2005. 678 s. ISBN 80-7319-011-7.</p> <p>ČERNÝ, Václav a MALIŠ, Otakar, ed. <i>Soustavný přehled obecných dějin literatury naší vzdělanosti. (4), Pseudoklasicismus a preromantismus, romantismus, realismus: univerzitní přednášky</i>. Vyd. 1. Praha: Academia, 2009. 582 s. ISBN 978-80-200-1655-3.</p>				
Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky				
Informace ke kombinované nebo distanční formě				
Rozsah konzultací (soustředění)			celkem hodin kontaktní výuky	
Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly				

D – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Evropská vizuální kultura III			č. 13
Typ předmětu	povinný		Dopor. ročník / semestr	3 ZS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	2/0	kreditů 5
Jiný způsob vyjádření rozsahu			Dvousemestrální předmět	
Způsob zakončení	zkouška		Forma výuky	přednáška
Další požadavky na studenta				
Vyučující	prof. PhDr. Milena Bartlová, CSc.			
Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky				
<p>Třetí část čtyřsemestrálního cyklu, věnovaného systematickému výkladu dějin evropské vizuální kultury od pravěku po současnost. Součástí cyklu je výklad o vizuálním umění, to je však zasazeno do širšího rámce dějin obrazu a vizuality jako kulturní praktiky. Obraz je tedy sledován jako obecná kategorie na jedné straně lidské imaginace a kreativity, na druhé straně mezilidské (neverbální) komunikace. Vedle produkce charakterizované v novověku jako umělecká se proto pozornost věnuje také psychologickému a filosofickému rozměru obrazu, otázce umění a estetiky, sociálním funkcím obrazu a transferu významu mezi obrazem a slovem. Třetí semestr je věnován ranému novověku a dlouhému 19. století.</p> <p>1) Leonardo – Rafael – Michelangelo. Nový status umělce, „disegno interno“, nad-lidská a božská inspirace. Vasariho hagiograficky a geneticky konstruovaný příběh dějin umění.</p> <p>2) Manýrismus jako nutnost šokovat. Naturfilosofický systém a noetická role obrazu v přírodních vědách. Reformace a tridentinum: disciplinace obrazu.</p> <p>3-4) Barokní racionalita a iracionalita. Klasicistní a dynamický barok v architektuře. Perspektivy a kvadratury: divadelní iluze a prolomení transcendentna do pozemské existence.</p> <p>5) Protestantství svět obrazu jako zboží. Rembrandtova nová niternost a psychologizace náboženského obrazu. Umělec jako génius.</p> <p>6) Francouzská a americká revoluce v umění.</p> <p>7) Romantismus: hrdina, národ, příroda. Rekonstrukce středověkého mýtu. Umělec jako nepochopený génius.</p> <p>8-9) Industrializace a hledání nové opory ve vědě a historismu. „V jakém slohu máme stavět?“. Rozvoj dějin umění a jejich vliv na uměleckou produkci. Památková ochrana – umělecké památky v konstrukci nových identit.</p> <p>10) Realismus, salónní a akademické umění. Monumentální obrazy a panorámata jako vizuální podívání.</p> <p>11) Impresionismus a postimpresionismus. Vznik konceptu avantgardy. Nová architektura – první mrakodrapy.</p> <p>12) Secese, dekadence, symbolismus: vznik abstrakce z vědeckých modelů a záznamu pohybu závoje tanečnic.</p>				
Základní studijní literatura a studijní pomůcky				
<p>Povinná literatura:</p> <p>GOMBRICH, Ernst H. <i>Příběh umění</i>. 1. vyd. Praha: Odeon, 1992. 558 s. Klub čtenářů; sv. 671. ISBN 80-207-0416-7. (a další vyd.)</p> <p>WITTLICH, Petr. <i>Česká secese</i>. 1. vyd. Praha: Odeon, 1982. 405 s.</p> <p>VYBÍRAL, Jindřich. <i>Česká architektura na prahu moderní doby: devatenáct esejů o devatenáctém století</i>. Vyd. 1. Praha: Argo, 2002. 331 s. ISBN 80-7203-475-8.</p>				
Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky				
Informace ke kombinované nebo distanční formě				
Rozsah konzultací (soustředění)			celkem hodin kontaktní výuky	
Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly				

D – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Evropská duchovní kultura III			č. 14
Typ předmětu	povinný		Dopor. ročník / semestr	3 ZS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	2/0	kreditů 5
Jiný způsob vyjádření rozsahu			Dvousemestrální předmět	
Způsob zakončení	zkouška		Forma výuky	přednáška
Další požadavky na studenta				
Vyučující				
doc. PhDr. Zdeněk Nešpor, Ph.D.				
Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky				
<p>Třetí část čtyřsemestrálního cyklu věnovaného popisu a analýze náboženských a duchovních proudů evropské historie. V tomto semestru půjde o analýzu konfesionalizačních procesů, k nimž vedlo rozrůznění západního křesťanstva, a zrod modernity v osvícenských filosofických a náboženských proudech.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Evropská reformace I. – teologie reformace. 2) Evropská reformace II. – rozdělení západního křesťanstva. 3) Protireformace a katolická reforma. 4) Konfesionalizace a její důsledky. 5) Lidová zbožnost raného novověku. 6) Čarodějnické procesy. 7) Nonkonformní církevní proudy. 8) Setkání s mimoevropskými duchovními tradicemi. 9) Osvícenská teologie. 10) Osvícenský státocentrismus. 11) Filosofické a duchovní směry vzešlé z osvícenství. 12) Krize a rozklad konfesionalizačního paradigmatu. 13) Víra a zbožnost na prahu moderní doby. 				
Základní studijní literatura a studijní pomůcky				
<p>Povinná literatura: IM HOF, Ulrich. <i>Evropa a osvícenství</i>. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2001. 268 s. Utváření Evropy; sv. 1. ISBN 80-7106-394-0. MOLNÁR, Amedeo. <i>Na rozhraní věků: cesty reformace</i>. 2. vyd., V Kalichu 1. Praha: Kalich, 2007. 414 s. ISBN 978-80-7017-076-2. (a další vyd.) NEŠPOR, Zdeněk R. <i>Náboženství na prahu nové doby: česká lidová zbožnost 18. a 19. století</i>. V Ústí nad Labem: Albis international, 2006. 693 s. ISBN 80-86971-06-6.</p>				
Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky				
Informace ke kombinované nebo distanční formě				
Rozsah konzultací (soustředění)			celkem hodin kontaktní výuky	
Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly				

D – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Dějiny evropské vzdělanosti III			č. 15
Typ předmětu	povinný		Dopor. ročník / semestr	3 ZS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	2/0	kreditů 5
Jiný způsob vyjádření rozsahu				Dvousemestrální předmět
Způsob zakončení	zkouška		Forma výuky	přednáška
Další požadavky na studenta				
Vyučující				
prof. PhDr. Jiří Pešek, CSc.				
Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky				
<p>Třetí část čtyřsemestrálního cyklu o vývoji, resp. proměnách modu evropské vzdělanosti od starověku po současnost je věnována době mezi zničením vzdělané Evropy v napoleonských válkách a zničením moderní Evropy v II. světové válce. Vývoj tu směřuje od humboldtovských reforem a vzdělanostních ideálů, (i v Prusku) ovlivněných duchem svobody a potřeby občanské vzdělanostní (více či méně) rovnosti, k vytváření nových elitních struktur moderních universit, mj. center moderní vědy. Všeobecná alfabetisace a zejména pozvolné uvolňování superelitářského rámce vyšší vzdělanosti vedlo koncem 19. století k prudkému nástupu akademické vzdělanosti – postupně přístupné i židům, ženám a proletářům. Meziválečný rozvoj a rozkvět vědy, školství, osvěty byl drasticky přerušen nacistickou antiliberalní a rasistickou politikou a pokusem o vymazání velké části evropské vzdělanosti i jejích nositelů z mapy Evropy.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Humboldtovské reformy. 2) Proměny alfabetisace, vzdělanosti a vědy v předbřeznové Evropě. 3) Doba zásadních reforem 1848-1873. 4) Vzdělanostní ideály 19. století: upevňování panství meritokratických elit. 5) Židé: vzdělanostní emancipace, vědecká dominance, akademický antisemitismus 19. a 20. Století. 6) University, techniky a moderní věda od II. poloviny 19. století. 7) Řádní profesori, soukromí docenti, vysokoškolští studenti, gymnasisté. 8) Ženská vzdělanostní emancipace. 9) Proměny vzdělanosti jako sociálního fenoménu okolo roku 1900 – utváření evropské komunikační sítě vědy. 10) Evropa a americké university. 11) Vzdělanost a I. světová válka: selhání intelektuálů, meziválečná vzdělanostní a vědecká modernisace. 12) Evropské a německé university a nacismus – vzestup USA z křeče Evropy. 				
Základní studijní literatura a studijní pomůcky				
<p>Povinná literatura:</p> <p>RÜEGG, Walter, ed. <i>A history of the university in Europe / Vol.3, Universities in the nineteenth and early twentieth centuries</i>. 1st pub. Cambridge: Cambridge University Press, 2004. xxvi, 746 s. ISBN 0-521-36107-9.</p> <p>HAVRÁNEK, Jan (ed.) <i>Dějiny Univerzity Karlovy III (1802-1918)</i>. 1. vyd. 390 s. ISBN 80-7184-320-2</p> <p>SCHORSKE, Carl E. <i>Vídeň na přelomu století</i>. 1. vyd. Brno: Barrister & Principal, 2000. 354 s., [48] s. obr. příl. ISBN 80-85947-58-7.</p> <p>PEŠEK, Jiří. Německá diskuse let 1985-1992 o tématu: Bürgertum - Bildungsbürgertum konce 18. až počátku 20. století. <i>Český časopis historický</i>. The Czech Historical Review. 1994, vol. 92, s. 104-121. ISSN: 0862-6111.</p> <p>PEŠEK, Jiří. Ve znamení kontinuity: Nad novou literaturou k dějinám německých a rakouských universit let 1933-1945 (1950). <i>Acta Universitatis Carolinae. Studia territorialia</i>. 2001. Praha: Karolinum, 2001- , s. 151-188. ISSN 1213-4449.</p> <p>RATAJOVÁ, Jana, ed. a CAJTHAML, Petr. <i>Pražský student: univerzitní studenti v dějinách Prahy: Clamm-Gallasův palác 14. listopadu 2008 - 1. února 2009</i>. Vyd. 1. Praha: Scriptorium, 2008. 2 sv. ISBN 978-80-86852-23-2.</p>				
Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky				

Informace ke kombinované nebo distanční formě		
Rozsah konzultací (soustředění)		celkem hodin kontaktní výuky
Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly		

D – Charakteristika studijního předmětu			
Název studijního předmětu	Diplomní seminář III		č. 16
Typ předmětu	povinný	Dopor. ročník / semestr	3 ZS
Rozsah studijního předmětu	26 hod. za týden	0/2	kreditů 5
Jiný způsob vyjádření rozsahu		Dvousemestrální předmět	
Způsob zakončení	zápočet	Forma výuky	seminář
Další požadavky na studenta			
Vyučující	prof. PhDr. Jiří Pešek, CSc.		
Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky	<p>Seminář slouží k přípravě diplomové práce v tematickém okruhu Evropské kulturní a duchovní dějiny. Jeho úkolem je v první fázi vygenerování realizovatelných konceptů diplomních projektů. Následně má kurs koordinovat vznikající diplomové práce a umožnit studentům diskutovat a obhajovat své výzkumy v seminárním kolektivu. Cílem je hlubší studentské pochopení zázemí každého ze zpracovávaných témat a jeho nasměrování k soubornější vizi celého oboru.</p> <p>Úkolem každého studenta, který samostatně zpracovává své téma pod vedením určeného pedagoga, je jednou za semestr (v optimálním případě za účasti svého vedoucího) přednést referát z připravované práce a „obhájit“ svůj postup v diskusi s účastníky i vedoucím semináře. Každý semestr uzavře na jeho konci odevzdaná kapitola diplomní práce.</p> <p>Účelem kursu je neponechávat studenta s tématem „o samotě“ – tj. jen v dialogu se školitelem, dále cestou diskusní účasti na semináři jeho vtahování do širšího okruhu témat oboru a nutnost každého účastníka konfrontovat své představy s nároky, dotazy a případně námitkami vedoucího semináře i ostatních studentů.</p>		
Základní studijní literatura a studijní pomůcky			
Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky			
Informace ke kombinované nebo distanční formě			
Rozsah konzultací (soustředění)		celkem hodin kontaktní výuky	
Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly			

D – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Evropská slovesná kultura IV			č. 17
Typ předmětu	povinný	Dopor. ročník / semestr		4 LS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	2/0	kreditů 5
Jiný způsob vyjádření rozsahu				Dvousemestrální předmět
Způsob zakončení	zkouška	Forma výuky		přednáška
Další požadavky na studenta				
Vyučující				
doc. Mgr. Martin Putna, Dr.				
Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky				
<p>Čtvrtá část čtyřsemestrálního cyklu, věnovaného systematickému výkladu dějin evropské literární kultury od počátků po současnost. Součástí cyklu je jak výklad o krásné literatuře v užším smyslu, tak o slovesné a textové kultuře ve smyslu širším – o historicky významných textech, žánrech a slovesných projevech, patřících tematicky do oblasti náboženské, filosofické či politické, a rovněž o slovesných projevech z kulturních okrajů různého druhu (apokryfy, triviální literatura, ústní slovesnost, literatura menšin atd.). Čtvrtý semestr je věnován evropskému písemnictví 20. století a současnosti.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Politická a kulturní geografie Evropy 20. století, problém moderních uměleckých směrů a metod jejich recepce. 2) Dekadence, secese a symbolismus jakožto výraz krize industriální společnosti na přelomu 19. a 20. století. 3) Literární moderna počátku 20. století v korespondenci s dobovým zpochybněním „realistické“ gnoseologie a antropologie. 4) Literární avantgarda v korespondenci s marxismem a freudismem, „manifesty pro jednu sezónu“. 5) Literární „reakce“ v korespondenci s myšlenkovou pravicí, pokus o restituci společenského i uměleckého řádu, „katolický román“, „román půdy a krve“. 6) „Literatura pro literaturu“ a strukturalismus jakožto její výraz, experimentální poezie a „nový román“. 7) Literatura a komunistický systém: Dynamika písemnictví režimního, opozičního, exilového a „šedozónního“. 8) Extenze evropské literatury I: Americká literatura a koncept euroamerického „Západu“. 9) Extenze evropské literatury II: Modernizace a europeizace asijských literatur. 10) Globalizace evropské literatury: Mimeoevropské kulturní vlivy, autoři a žánry v Evropě, postkoloniální vize literatury, magický realismus. 11) Literatura marginalizovaných komunit: katolíci, židé, šlechtici, homosexuálové a další. 12) Postmoderna v myšlení a literatuře, rehabilitace triviální literatury, vztah literatury a filmu. 13) Proud současnosti: Po postmoderně? 				
Základní studijní literatura a studijní pomůcky				
<p>Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky</p> <p>Doporučená literatura:</p> <p>BLOOM, Harold. <i>Kánon západní literatury: knihy, které prošly zkouškou věků</i>. V českém jazyce vyd. 1. Praha: Prostor, 2000. 637 s. Obzor; sv. 24. ISBN 80-7260-013-3.</p> <p>HODROVÁ, Daniela a kol. <i>--na okraji chaosu--: poetika literárního díla 20. století</i>. Vyd. 1. Praha: Torst, 2001. 865 s. ISBN 80-7215-140-1.</p> <p>DEMBICKÁ, Simoneta et al. <i>Světové literatury 20. století v kostce</i>. 1. vyd. Praha: Libri, 1999. 239 s.</p> <p>KUPCOVÁ, Helena. <i>Literární Evropou II: 20. století</i>. Vyd. 1. Praha: Literární akademie, 2010. 383 s. Skripta; sv. 6. ISBN 978-80-86877-52-5.</p>				

Informace ke kombinované nebo distanční formě		
Rozsah konzultací (soustředění)		celkem hodin kontaktní výuky
Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly		

D – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Evropská vizuální kultura IV			č. 18
Typ předmětu	povinný		Dopor. ročník / semestr	4 LS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	2/0	kreditů 5
Jiný způsob vyjádření rozsahu				Dvousemestrální předmět
Způsob zakončení	zkouška		Forma výuky	přednáška
Další požadavky na studenta				
Vyučující	prof. PhDr. Milena Bartlová, CSc.			
Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky				
<p>Čtvrtá část čtyřsemestrálního cyklu, věnovaného systematickému výkladu dějin evropské vizuální kultury od pravěku po současnost. Součástí cyklu je výklad o vizuálním umění, to je však zasazeno do širšího rámce dějin obrazu a vizuality jako kulturní praktiky. Obraz je tedy sledován jako obecná kategorie na jedné straně lidské imaginace a kreativity, na druhé straně mezilidské (neverbální) komunikace. Vedle produkce charakterizované v novověku jako umělecká se proto pozornost věnuje také psychologickému a filosofickému rozměru obrazu, otázce umění a estetiky, sociálním funkcím obrazu a transferu významu mezi obrazem a slovem. Čtvrtý semestr je věnován 20. století s přesahem k současnosti; zahrnuje rovněž severoamerickou kulturu.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Radikální gesta novosti: „Ornament je zločin“. Kubismus. Duchamp – readymade je umělecké dílo. 2) Nový svět po válce: expresionistická kritika a dadaistické převrácení. Umění performance. 3) Rychlý vývoj jako umělecko-historická konstrukce. Fauvismus, surrealismus atd. – stále nové a stále přetrvávající směry. Novost a konvence. 4) Sociálně angažované umění. Ruský konstruktivismus a problém vztahu avantgardy a proletariátu, lidové a populární umění. 5) Reklama, karikatura a komiks, film a fotografie – dokud ještě nebyly uměním. 6) Fašistické umění a sovětský socialistický realismus – paralely, opozice. 7) Abstraktní umění jako projev svobodného světa ve studené válce. Morální akce Josepha Beuyse. 8) Andy Warhol a zhodnocení populární vizuality. Povrchnost a význam. 9) Akční a tělesné umění. Krásné a vznešené – odporné a hnusné. Konceptualismus se obejde bez obrazu. Minimal; umění země. 10) Nová političnost: Feminismus v umění a dějinách umění. „Východní a západní krychle.“ 11) Postmoderna: umění po krachu modernistického optimismu. Nová muzeologie – bílá kostka a její ústup. Vznik oboru vizuální kultury. Technický a vědecký obraz. 12) Dnešní otázky umění: altermoderna, umění spolupráce a participace. Veřejný prostor a město. Hi-tech, lo-tech a ekologická architektura. 				
Základní studijní literatura a studijní pomůcky				
<p>Povinná literatura: FOSTER, Hal et al. <i>Umění po roce 1900: modernismus, antimodernismus, postmodernismus</i>. V Praze: Sloart, 2007. 704 s. ISBN 978-80-7209-952-8.</p>				
Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky				
Informace ke kombinované nebo distanční formě				
Rozsah konzultací (soustředění)		celkem hodin kontaktní výuky		
Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly				

D – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Evropská duchovní kultura IV			č. 19
Typ předmětu	povinný		Dopor. ročník / semestr	4 LS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	2/0	kreditů 5
Jiný způsob vyjádření rozsahu				Dvousemestrální předmět
Způsob zakončení	zkouška		Forma výuky	přednáška
Další požadavky na studenta				
Vyučující				
doc. PhDr. Zdeněk Nešpor, Ph.D.				
Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky				
<p>Závěrečná část čtyřsemestrálního cyklu věnovaného popisu a analýze náboženských a duchovních proudů evropské historie. V tomto semestru bude analyzován náboženský vývoj Evropy v 19. a 20. století, včetně zdrojů, forem a vzrůstajícího vlivu nenáboženských a protináboženských ideologií</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Prolegomena k moderní ne/religiozitě. 2) Náboženství a církve v 19. století I. – Kulturprotestantismus. 3) Náboženství a církve v 19. století II. – ultramontanismus. 4) Projekt sekulární modernity a jeho nositelé. 5) Proces sekularizace. 6) Neúspěšné pokusy o „druhou konfesionalizaci“. 7) Náboženský modernismus. 8) Náboženské důsledky první světové války. 9) Implicitní religiozita. 10) Evropské křesťanství ve 20. století. 11) Nové duchovní proudy. 12) Religiozita imigrantů, neúspěch projektu multikulturalismu. 13) Duchovní základy soudobé Evropy? 				
Základní studijní literatura a studijní pomůcky				
<p>Povinná literatura: MCLEOD, Hugh. <i>Sekularizace v západní Evropě (1848-1914)</i>. 1. vyd. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury (CDK), 2008. 367 s. Dějiny a kultura; sv. č. 18. ISBN 978-80-7325-161-1. NEŠPOR, Zdeněk R. a kol. <i>Náboženství v 19. století: nejcírkevnější století, nebo období zrodu českého ateismu?</i>. Vyd. 1. Praha: Scriptorium, 2010. 324 s. ISBN 978-80-87271-22-3. WOODHEAD, Linda, ed. et al. <i>Religions in the modern world: traditions and transformations</i>. 2nd ed. London: Routledge, 2009. xx, 549 s. ISBN 978-0-415-45891-7. (a další vyd.)</p>				
Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky				
Informace ke kombinované nebo distanční formě				
Rozsah konzultací (soustředění)			celkem hodin kontaktní výuky	
Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly				

D – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Dějiny evropské vzdělanosti IV			č. 20
Typ předmětu	povinný		Dopor. ročník / semestr	4 LS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	2/0	kreditů 5
Jiný způsob vyjádření rozsahu			Dvousemestrální předmět	
Způsob zakončení	zkouška		Forma výuky	přednáška
Další požadavky na studenta				
Vyučující	prof. PhDr. Jiří Pešek, CSc.			
Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky				
<p>Čtvrtá část čtyřsemestrálního cyklu o vývoji, resp. proměnách modu evropské vzdělanosti od starověku po současnost je věnována době po II. světové válce. Pojem i náplň vzdělání, koncept vzdělanostní emancipace, společenská role a prestiž vzdělání, vše se opět do základů proměnilo. Přednáška bude sledovat cestu z trosek válkou zničené a o část vzdělanostních elit připravené Evropy k dnešnímu postkulturnímu, jako trvalá blahobytná krize vnímanému stavu.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Stav poválečného školství a vzdělanosti: období rekonstrukce. 2) Komunistické převzetí UK – doba čistek a nových začátků. 3) Amerikanisace versus sovětisace tradičního evropského školství a vědy. 4) Zlatá nebo traumatická léta padesátá? Nedostatkem vnucená modernisace na západě i východě. 5) Proměny 60. let: otevření vzdělanostních struktur, feminisace, kulturní amerikanisace. 5) Studentská revolta 60. let. jako světový fenomén. 6) UK pod šifrou 1968. 7) Česká vzdělanost a věda pod knutou normalisace: Nesvobodná universita jako evropský fenomén? 8) Krize tradičních universit a tradičního modelu západoevropského vzdělání od 70. let. 9) Evropský vzdělanostní rok 1989: obnova struktur na východě (i na západě?). 10) Bologna 1999 a co na ni svěst. 11) Vzdělání ve věku computerů a internetu. 12) Vzdělání a kultura na počátku 21. století: co zbylo, co začíná. 				
Základní studijní literatura a studijní pomůcky				
<p>Povinná literatura:</p> <p>RÜEGG, Walter, ed. <i>A history of the university in Europe / Vol.4, Universities since 1945</i>. 1st pub. Cambridge: Cambridge University Press, 2011. 660 s. ISBN 978-0-521-36108-8.</p> <p>POUSTA, Zdeněk - HAVRÁNEK, Jan. <i>Dějiny Univerzity Karlovy IV (1918-1990)</i>. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 1998. 672 s. ISBN 80-7184-539-6.</p> <p>PEŠEK, Jiří, ed. <i>Konsolidace vládnutí a podnikání v České republice a v Evropské unii: (příspěvky z konference konané ve dnech 31.10.-2.11.2002)</i>. III, <i>Univerzity a vzdělání</i>. Vyd. 1. Praha: Matfyzpress, 2002. 169 s. ISBN 80-86732-00-2.</p>				
Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky				
Informace ke kombinované nebo distanční formě				
Rozsah konzultací (soustředění)			celkem hodin kontaktní výuky	
Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly				

D – Charakteristika studijního předmětu			
Název studijního předmětu	Diplomní seminář IV		č. 21
Typ předmětu	povinný	Dopor. ročník / semestr	4 LS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden 0/2	kreditů 5
Jiný způsob vyjádření rozsahu		Dvousemestrální předmět	
Způsob zakončení	zápočet	Forma výuky	seminář
Další požadavky na studenta			
Vyučující	doc. Mgr. Martin Putna, Dr.		
Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky	<p>Seminář slouží k přípravě diplomové práce v tematickém okruhu Evropské kulturní a duchovní dějiny. Jeho úkolem je v první fázi vygenerování realizovatelných konceptů diplomních projektů. Následně má kurs koordinovat vznikající diplomové práce a umožnit studentům diskutovat a obhajovat své výzkumy v seminárním kolektivu. Cílem je hlubší studentské pochopení zázemí každého ze zpracovávaných témat a jeho nasměrování k soubornější vizi celého oboru.</p> <p>Úkolem každého studenta, který samostatně zpracovává své téma pod vedením určeného pedagoga, je jednou za semestr (v optimálním případě za účasti svého vedoucího) přednést referát z připravované práce a „obhájit“ svůj postup v diskusi s účastníky i vedoucím semináře. Každý semestr uzavře na jeho konci odevzdaná kapitola diplomní práce.</p> <p>Účelem kursu je neponechávat studenta s tématem „o samotě“ – tj. jen v dialogu se školitelem, dále cestou diskusní účasti na semináři jeho vtahování do širšího okruhu témat oboru a nutnost každého účastníka konfrontovat své představy s nároky, dotazy a případně námitkami vedoucího semináře i ostatních studentů.</p>		
Základní studijní literatura a studijní pomůcky			
Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky			
Informace ke kombinované nebo distanční formě			
Rozsah konzultací (soustředění)		celkem hodin kontaktní výuky	
Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly			

D – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Historiografie a teorie historické vědy I			č. 22
Typ předmětu	povinně volitelný		Dopor. ročník / semestr	1 ZS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	2/0	kreditů 5
Jiný způsob vyjádření rozsahu				Dvousemestrální předmět
Způsob zakončení	klasifikovaný zápočet		Forma výuky	přednáška
Další požadavky na studenta				
Vyučující				
doc. PhDr. Jan Horský, Ph.D.				
Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky				
<p>Kurs pojednává teoretické a metodologické problémy, jak byly tematizovány v rámci noetické reflexe historických věd zejména během 19. a 20. století. Tyto problémy jsou představovány s ohledem na dějiny dějepisců. První část kursu je věnována základním závěrům metodologické reflexe historické vědy v 19. a začátkem 20. století.</p> <p>Kurs kombinuje přednáškovou a seminární formu. V ZS bude zaměřen na</p> <p>I. 1) Teoretické vymezení historické vědy, její povahy, zařazení do soustavy ostatních věd:</p> <p>1a) Povaha dějepisců a paradigma dějepisné práce; (1b) poměr mezi "pojmoslovím oboru" a "kulturou oboru"; (1c) historická věda a dějepisný diskurs; (1d) teorie "symbolických center".</p> <p>II. Základní závěry teoretické (epistemologické, noetické) analýzy dějepisců tak, jak byly zformulovány ve 20. století:</p> <p>2) O hodnotách lze sice bádát, avšak nelze bádáním doložit platnost (etických, estetických, náboženských apod.) hodnot.</p> <p>3) Nutno důsledně odlišovat dějepisné porozumění a morální ospravedlnění.</p> <p>4) Nejsou jedny dějiny, nýbrž je jen mnoho dějin;</p> <p>4a) ve smyslu tom, že jsou různé výchozí systémy kulturních hodnot či různé výchozí historické paměti, z nichž se badatel nemůže nikdy zcela vymanit;</p> <p>4b) ve smyslu tom, že jsou vůči sobě do určité míry jen paralelní metody "čtení" (rozumění) dějin (mikrohistorie - makroanalýza a pod.);</p> <p>4c) ve smyslu tom, že již dějinní aktéři si mohou klást vlastní, tudíž odlišné otázky po smyslu jednání (popř. smyslu vůbec);</p> <p>4d) ve smyslu tom, že v historii nelze přistupovat ke společnosti či kultuře jako k holisticky pojednatelnému celku (typu přírodovědného "gravitačního pole" či "ekosystému"), neboť existenci takového celku nelze doložit.</p> <p>5) Nelze nikterak určit, co je hlavním obsahem dějin, tudíž nelze ani určit, co by mělo být hlavním tématem dějepisných pojednání. Primárnost politických dějin či prvotní význam socio-ekonomických dějin jsou jen mýty.</p> <p>6) Kulturní, humanitní, sociální vědy vůbec (a tudíž i dějepisců) nejsou vědami, které by v pravém slova smyslu "poznávaly", nýbrž vědami interpretativními, rozumivými. Rozumivé konstrukce těchto věd nemají povahu nesporně objektivních faktů, nýbrž jde o specifickou povahu jejich "adekvátnosti" či "objektivity".</p> <p>7) Přes všechnu tuto relativisaci lze čelit radikálním vývodům tzv. "lingvistické kritiky". Historie jako odborná disciplína samozřejmě dovede čelit relativismu, jenž není zdůvodněn noetickými argumenty, nýbrž je užíván (coby popírání "faktů") z nejrůznějších nevědeckých, politických či ideologických důvodů.</p>				
Základní studijní literatura a studijní pomůcky				
Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky				

BURKE, Peter. *Variety kulturních dějin*. 1. vyd. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury (CDK), 2006. 251 s. Klasikové společenských věd. ISBN 80-7325-081-0.

IGGERS, Georg G. *Dějepisectví ve 20. století: od vědecké objektivitě k postmoderní výzvě*. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2002. 177 s. Knižnice Dějin a současnosti; sv. 16. ISBN 80-7106-504-8.

WEBER, Max a HAVELKA, Miloš, ed. *Metodologie, sociologie a politika*. Vyd. 1. Praha: OIKOYMENH, 1998. 354 s. Knihovna novověké tradice a současnosti; sv. 27. ISBN 80-86005-48-8.

Informace ke kombinované nebo distanční formě	
Rozsah konzultací (soustředění)	celkem hodin kontaktní výuky
Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly	

D – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Historiografie a teorie historické vědy II			č. 23
Typ předmětu	povinně volitelný		Dopor. ročník / semestr	2 LS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	2/0	kreditů 5
Jiný způsob vyjádření rozsahu				Dvousemestrální předmět
Způsob zakončení	klasifikovaný zápočet		Forma výuky	přednáška
Další požadavky na studenta				
Vyučující				
doc. PhDr. Jan Horský, Ph.D.				
Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky				
<p>Kurs pojednává teoretické a metodologické problémy, jak byly tématizovány v rámci noetické reflexe historických věd zejména během 19. a 20. století. Tyto problémy jsou představovány s ohledem na dějiny dějepisců. Druhá část kursu je věnována možnostem a mezím dějepisného poznávání/rozumění (diskuse 20. století).</p> <p>V LS se kurs zaměří především na povahu české diskuse o metodách dějepisců. Základní otázkou bude, kde se v českém dějepisců a v širší reflexi dějepisných metod bere poměrně nápadný sklon k tomu, že jsou neustále na okraj vytlačovány metodicky promyšlené úvahy; oproti tomu vítězí (co do svého významu a ohlasů) spíše texty, jež jsou sice myšlenkově nedůsledné, zato však obsahují zřetelný emotivní nádech: Spor o smysl českých dějin, nynější Spor o dějiny.</p> <p>Pojednávají budou mimo jiné (I.) otázky:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Poměr "pojmosloví oboru" a "Kultury oboru". 2) Co je znakem "odborné obce" a existuje v českém prostředí "odborná dějepisná obec"? 3) Lze humanitní vědy (včetně dějepisců) založit jinak, než axiomatically? <p>Návazně na tyto otázky a na obsah kursu v ZS budou (II.) rozebírány některé texty vzešlé z českých i z cizích diskusí o smyslu dějin a povaze dějepisců.</p>				
Základní studijní literatura a studijní pomůcky				
Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky				
<p>BURKE, Peter. <i>Variety kulturních dějin</i>. 1. vyd. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury (CDK), 2006. 251 s. Klasikové společenských věd. ISBN 80-7325-081-0.</p> <p>IGGERS, Georg G. <i>Dějepisectví ve 20. století: od vědecké objektivitě k postmoderní výzvě</i>. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2002. 177 s. Knižnice Dějin a současnosti; sv. 16. ISBN 80-7106-504-8.</p> <p>WEBER, Max a HAVELKA, Miloš, ed. <i>Metodologie, sociologie a politika</i>. Vyd. 1. Praha: OIKOYMENH, 1998. 354 s. Knihovna novověké tradice a současnosti; sv. 27. ISBN 80-86005-48-8.</p>				
Informace ke kombinované nebo distanční formě				
Rozsah konzultací (soustředění)			celkem hodin kontaktní výuky	
Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly				

D – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Dějiny kulturních kategorií			č. 24
Typ předmětu	povinně volitelný		Dopor. ročník / semestr	2 LS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	2/0	kreditů 3
Jiný způsob vyjádření rozsahu				Dvousemestrální předmět
Způsob zakončení	klasifikovaný zápočet		Forma výuky	přednáška
Další požadavky na studenta				
Vyučující	doc. PhDr. Jan Horský, Ph.D.			
Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky				
<p>Kurz metodicky navazuje na postupy dějin mentalit a historické antropologie. Na vybraných příkladech seznamuje se způsobem dějepisné badatelské práce při snaze o pojednání dějin kulturních kategorií (pojmů, idejí, představ, způsobů imaginace apod.), a to se zaměřením na evropskou kulturu.</p> <p>Tematické okruhy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Vztah mezi námi zaváděnými pojmy (určitými analytickými kategoriemi) a kategoriemi, jimiž disponovali dějinní aktéři. 2) Otázky, jak navzájem propojit studium dějinných proměn určité kategorie se studiem toho, jaké místo tato kategorie měla v příslušné době v rámci (do určité míry námi hypoteticky konstruovaného) kulturního celku doby. 3) Problém dějin kulturních kategorií a mikrohistorického zájmu o konkrétní dějinné kulturní performativní akty. 4) Otázka poměru mezi analýzou kulturních kategorií a historicko-sémantickým rozbohem. 5) Kategorie týkají se tohoto světa, kupříkladu v návaznosti na mocenský systém společnosti kategorie cti a bezectnosti. 6) Kategorie v návaznosti na životní cykly např. kategorie dětství, dítě. 7) Kategorie týkají se orientace k onomu světu: Ráj. 8) Kategorie týkají se orientace k onomu světu: Očistec. 9) Revenanti. 10) Lidová magie. 11) Kategorie vykazovaly poměrně značnou variabilitu svých dějinných podob i podob, co do zastoupení v elitní a v lidové kultuře, kupříkladu kategorie: duch/duše a těla (s bohatým spektrem jejich odkazů ke kategoriím dalším). 12) Kategorie snu a reality. 				
Základní studijní literatura a studijní pomůcky				
<p>CASSIRER, Ernst. <i>Filosofie symbolických forem. I, Jazyk</i>. 1. vyd. Praha: OIKOYMENH, 1996. 302 s. Oikúmené. ISBN 80-86005-10-0.</p> <p>CASSIRER, Ernst. <i>Filosofie symbolických forem. II, Mytické myšlení</i>. 1. vyd. Praha: OIKOYMENH, 1996. 299 s. Oikúmené. ISBN 80-86005-11-9.</p> <p>DELUMEAU, Jean. <i>Dějiny ráje. Zahrada rozkoše</i>. Vyd. 1. Praha: Argo, 2003. 287 s. Každodenní život; sv. 15. ISBN 80-7203-460-X.</p> <p>LE GOFF, Jacques. <i>Zrození očistce</i>. Vyd. 1. Praha: Vyšehrad, 2003. 372 s. Kulturní historie. ISBN 80-7021-637-9.</p> <p>LE GOFF, Jacques, SCHMITT, Jean-Claude a ALESSIO, Franco. <i>Encyklopedie středověku</i>. Vyd. 2. Praha: Vyšehrad, 2008. 935 s. ISBN 978-80-7021-917-1.</p>				
Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky				
Informace ke kombinované nebo distanční formě				
Rozsah konzultací (soustředění)			celkem hodin kontaktní výuky	
Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly				

D – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Islám I			č. 25
Typ předmětu	povinně volitelný		Dopor. ročník / semestr 1 ZS	
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	2/0	kreditů 3
Jiný způsob vyjádření rozsahu				Dvousemestrální předmět
Způsob zakončení	klasifikovaný zápočet		Forma výuky	přednáška
Další požadavky na studenta				
Vyučující	doc. PhDr. Zdeněk Nešpor, Ph.D.			
Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky				
První semestr třísemestrálního kurzu, který seznamuje se základními prvky muslimské kultury, náboženství a každodenního života na historickém a sociálněantropologickém základě. Výklad v tomto semestru je věnován hlavně formování islámských náboženských a sociopolitických institucí v období prvních dvou století hidžry.				
<ol style="list-style-type: none"> 1) Uvedení do studia náboženství, dějin a kultury muslimské civilizace. 2) Před-Muhammadovská arabská civilizace. 3) Muhammad a jeho proroctví. 4) Období čtyř pravověrných chalífů. 5) Korán a sunna. 6) Islám jako náboženství I. – Základy věrouky. 7) Islám jako náboženství II. – Pět pilířů víry. 8) Islám jako náboženství III. – Základy šari'yy. 9) Ši'a, cháridža a další odštěpené skupiny. 10) Dějiny 'ummy v Umajjovském období. 11) Muslimská kultura za Umajjovců. 12) Kontakty Západu s muslimy. 				
Základní studijní literatura a studijní pomůcky				
Povinná literatura: <i>Korán</i> . 5. vyd., v tomto překladu a v Odeonu 1. vyd. Praha: Odeon, 1972. 797, [6] s. Živá díla minulosti; Sv. 63. (a další vyd.) KROPÁČEK, Luboš. <i>Duchovní cesty islámu</i> . Vyd. 1. Praha: Vyšehrad, 1993. 292 s., [16] s. obr. příl. ISBN 80-7021-125-3. (a další vyd.) TAUER, Felix. <i>Svět islámu: jeho dějiny a kultura: nástin politického, sociálního, hospodářského a kulturního vývoje zemí, do nichž proniklo učení arabského proroka, od jeho vystoupení do konce první světové války</i> . 1. vyd. Praha: Vyšehrad, 1984. 301 s., [20] s. obr. příl.				
Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky				
Informace ke kombinované nebo distanční formě				
Rozsah konzultací (soustředění)			celkem hodin kontaktní výuky	
Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly				

D – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Islám II			č. 26
Typ předmětu	povinně volitelný		Dopor. ročník / semestr	2 LS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	2/0	kreditů 3
Jiný způsob vyjádření rozsahu				Dvousemestrální předmět
Způsob zakončení	klasifikovaný zápočet		Forma výuky	přednáška
Další požadavky na studenta				
Vyučující				
doc. PhDr. Zdeněk Nešpor, Ph.D.				
Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky				
<p>Druhý semestr třísemestrálního kurzu, který seznamuje se základními prvky muslimské kultury, náboženství a každodenního života na historickém a sociálněantropologickém základě. V tomto semestru půjde o vývoj muslimské kultury a společnosti/i v období od nástupu Abbásovců do současnosti. Vedle politických a institucionálních dějin bude výklad zaměřen především na kulturní a sociální proměny v období „zlatého věku“ muslimské civilizace i pozdější stagnace a na kontakty islámské kultury s Evropou.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Dějiny ůumy za vlády Abbásovců. 2) Rozvoj filosofie a vědy za vlády Abbásovců. 3) Islámská mystika I. – kořeny a počátky. 4) Islámská mystika II. – zlatý věk individuální mystiky. 5) Kulturní rozvoj za vlády Abbásovců. 6) Osudy ůumy v období turecké převahy. 7) Organizovaný súfismus. 8) Islám na Balkáně. 9) Islámské výboje a misie do Asie a Afriky. 10) Období stagnace a setkání se západní kulturou. 11) Evropský kolonialismus. 12) Zrod moderního islámu. 				
Základní studijní literatura a studijní pomůcky				
<p>Povinná literatura: GELLNER, Ernest André. <i>Muslim society</i>. Repr. Cambridge: Cambridge University Press, 1995. ix, 268 s. Cambridge studies in social anthropology, 32. ISBN 0-521-27407-9. (a další vyd.) GOMBÁR, Eduard. <i>Moderní dějiny islámských zemí</i>. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 1999. 427 s., [16] s. obr. příl. ISBN 80-7184-599-X. KROPÁČEK, Luboš. <i>Súfismus: dějiny islámské mystiky</i>. Vyd. 1. Praha: Vyšehrad, 2008. 341 s., [16] s. obr. příl. Světová náboženství. ISBN 978-80-7021-817-4.</p>				
Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky				
Informace ke kombinované nebo distanční formě				
Rozsah konzultací (soustředění)		celkem hodin kontaktní výuky		
Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly				

D – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Islám III			č. 27
Typ předmětu	povinně volitelný		Dopor. ročník / semestr	3 ZS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	2/0	kreditů 3
Jiný způsob vyjádření rozsahu				Dvousemestrální předmět
Způsob zakončení	klasifikovaný zápočet		Forma výuky	přednáška
Další požadavky na studenta				
Vyučující				
doc. PhDr. Zdeněk Nešpor, Ph.D.				
Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky				
<p>Závěrečná část třísemestrálního kurzu, který seznamuje se základními prvky muslimské kultury, náboženství a každodenního života na historickém a sociálněantropologickém základě. Přednáška tematizuje vývoj islámu, islámského náboženského myšlení, muslimských společností a kultury v průběhu 20. století a v současnosti. Mimo tradiční muslimské země je věnována pozornost také islámu v západní Evropě, USA a speciálně i v České republice. Analyzován je také vztah muslimů k západnímu světu, včetně problematiky tzv. islámského fundamentalismu a náboženského extremismu.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Úvod do problematiky moderního islámu. 2) Setkání muslimského světa se Západem. 3) Westernizace. 4) Nahda a salafíja I. (zakladatelé hnutí). 5) Nahda a salafíja II. (Muslimské bratrstvo). 6) Moderní islám na Indickém subkontinentu. 7) Imigrace do západní Evropy. 8) Islám v českých zemích. 9) Muslimové v USA. 10) Kořeny střetu se „západní civilizací“. 11) Íránská islámská revoluce. 12) Tzv. islámský fundamentalismus. 13) Současný muslimský svět. 				
Základní studijní literatura a studijní pomůcky				
<p>Povinná literatura: KEPEL, Gilles. <i>Boží pomsta: křesťané, židé a muslimové znovu dobývají svět</i>. Vyd. 1. Brno: Atlantis, 1996. 182 s. ISBN 80-7108-120-5. KROPÁČEK, Luboš. <i>Islámský fundamentalismus</i>. Vyd. 1. Praha: Vyšehrad, 1996. 263 s. ISBN 80-7021-168-7.</p>				
Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky				
Informace ke kombinované nebo distanční formě				
Rozsah konzultací (soustředění)			celkem hodin kontaktní výuky	
Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly				

D – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Kapitoly z dějin sociologie I			č. 28
Typ předmětu	povinně volitelný		Dopor. ročník / semestr	3 ZS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	2/0	kreditů 3
Jiný způsob vyjádření rozsahu				Dvousemestrální předmět
Způsob zakončení	klasifikovaný zápočet		Forma výuky	přednáška
Další požadavky na studenta				
Vyučující				
doc. PhDr. Zdeněk Nešpor, Ph.D.				
Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky				
První část dvousemestrálního kurzu, který charakterizuje sociologii jako typický produkt evropské modernizace a analyzuje její vývoj a možnosti. V tomto semestru je podán základní přehled vývoje evropské a světové sociologie.				
<ol style="list-style-type: none"> 1) Uvedení do studia dějin sociologie. 2) Comte, Spencer a zrození vědy o společnosti. 3) Marx jako otec konfliktualistického paradigmatu. 4) Teoretická i praktická sociologie druhé poloviny 19. stol. 5) Durkheim. 6) Durkheimova škola. 7) Britská sociální antropologie. 8) Weber. 9) Simmel, Pareto a další proudy teoretické sociologie první poloviny 20. stol. 10) Chicagská škola a další proudy americké sociologie první poloviny 20. stol. 11) Strukturní funkcionalismus. 12) Paradigmata kritické sociologie druhé poloviny 20. stol. 13) Možnosti a meze moderní sociologie. 				
Základní studijní literatura a studijní pomůcky				
Povinná literatura: CUIN, Charles-Henry a GRESLE, François. <i>Dějiny sociologie</i> . Praha: Sociologické nakladatelství, 2004. 263 s. Studijní texty; sv. 31. ISBN 80-86429-33-4. PETRUSEK, Miloslav a kol. <i>Dějiny sociologie</i> . Vyd. 1. Praha: Grada, 2011. 236 s. Sociologie. ISBN 978-80-247-3234-3.				
Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky				
Informace ke kombinované nebo distanční formě				
Rozsah konzultací (soustředění)			celkem hodin kontaktní výuky	
Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly				

D – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Kapitoly z dějin sociologie II			č. 29
Typ předmětu	povinně volitelný		Dopor. ročník / semestr	4 LS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	2/0	kreditů 3
Jiný způsob vyjádření rozsahu				Dvousemestrální předmět
Způsob zakončení	klasifikovaný zápočet		Forma výuky	přednáška
Další požadavky na studenta				
Vyučující				
doc. PhDr. Zdeněk Nešpor, Ph.D.				
Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky				
<p>Druhá část dvousemestrálního kurzu, který charakterizuje sociologii jako typický produkt evropské modernizace a analyzuje její vývoj a možnosti. Cílem přednášky je představit vývoj české sociologie od jejích počátků do současnosti v kontextu politických a společenských změn a v mezinárodním srovnání. Analyzovány jsou přitom vybrané klíčové kapitoly, postavy a instituce se zvláštním důrazem na jejich teoretický a metodický přínos oboru, společenským vědám a společnosti jako takové.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Vymezení a formování „malé“ české sociologie. 2) T. G. Masaryk jako sociolog. 3) Institucionalizace sociologie. 4) Brněnská sociologická škola I. – I. A. Bláha a jeho žáci. 5) Brněnská sociologická škola II. – E. Chalupný a jeho žáci. 6) Pražská sociologická škola. 7) Česká sociologie za druhé světové války a po ní. 8) Výzkum veřejného mínění. 9) Sociologie 60. let I. – reformní marxisté. 10) Sociologie 60. let II. – empirická sociologie. 11) Česká sociologie v období tzv. normalizace. 12) Obnova a současný stav české sociologie po roce 1989. 13) Nástin vývoje slovenské sociologie. 				
Základní studijní literatura a studijní pomůcky				
<p>Povinná literatura: NEŠPOR, Zdeněk R. Republika sociologů: zlatá éra české sociologie v meziválečném období a krátce po druhé světové válce. Vyd. 1. Praha: Scriptorium, 2011. 304 s. ISBN: 978-80-87271-48-3. VOŘÍŠEK, Michael. The Reform Generation: 1960s Czechoslovak sociology from a comparative perspective. Nakladatelství Kalich, 2012. 366 s. ISBN: 978-80-7017-166-0</p>				
Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky				
Informace ke kombinované nebo distanční formě				
Rozsah konzultací (soustředění)		celkem hodin kontaktní výuky		
Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly				

D – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Sociologie náboženství I			č. 30
Typ předmětu	povinně volitelný		Dopor. ročník / semestr	3 ZS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	2/0	kreditů 3
Jiný způsob vyjádření rozsahu				Dvousemestrální předmět
Způsob zakončení	klasifikovaný zápočet		Forma výuky	přednáška
Další požadavky na studenta				
Vyučující	doc. PhDr. Zdeněk Nešpor, Ph.D.			
Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky	<p>První část dvousemestrálního uvedení do sociologie náboženství. Hlavní náplní semestru je seznámení s pojmy a přístupy sociologie náboženství se zvláštním zřetelem k sociálním charakteristikám jednotlivce, náboženských skupin a jejich vztahů se společností (včetně implicitní a privatizované religiozity).</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Náboženství v sociologické perspektivě. 2) Sociologie náboženství: metody, okruhy, pojmy. 3) Askribované charakteristiky a religiozita I. 4) Askribované charakteristiky a religiozita II. 5) Náboženská konverze. 6) Náboženská autorita. 7) Typy náboženských skupin I. – církev a sekta. 8) Typy náboženských skupin II. – náboženská hnutí a moderní sociální formy religiozity. 9) Náboženství ve společnosti. 10) Oficiální a lidové náboženství. 11) Implicitní religiozita. 12) „Neviditelné náboženství“. 			
Základní studijní literatura a studijní pomůcky	<p>Povinná literatura: NEŠPOR, Zdeněk R. a LUŽNÝ, Dušan. <i>Sociologie náboženství</i>. Vyd. 1. Praha: Portál, 2007. 232 s. ISBN 978-80-7367-251-5. NEŠPOR, Zdeněk R. a kol. <i>Příručka sociologie náboženství</i>. Vyd. 1. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2008. 449 s. Studijní texty; sv. 44. ISBN 978-80-86429-92-2. McGUIRE, Meredith. <i>Religion. The Social Context</i>. Ed. 5. Belmont: Wadsworth Publishing Co Inc., 2001. 432 s. ISBN 978-0534541262. (a další vyd.)</p>			
Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky				
Informace ke kombinované nebo distanční formě				
Rozsah konzultací (soustředění)			celkem hodin kontaktní výuky	
Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly				

D – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Sociologie náboženství II			č. 31
Typ předmětu	povinně volitelný		Dopor. ročník / semestr	4 LS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	2/0	kreditů 3
Jiný způsob vyjádření rozsahu				Dvousemestrální předmět
Způsob zakončení	klasifikovaný zápočet		Forma výuky	přednáška
Další požadavky na studenta				
Vyučující	doc. PhDr. Zdeněk Nešpor, Ph.D.			
Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky	<p>Druhá část dvousemestrálního uvedení do sociologie náboženství. Hlavní náplní semestru je seznámení s nejdůležitějšími sociologickými teoriemi náboženského vývoje, které budou verifikovány prostřednictvím aktuálních zahraničních výzkumů, a s praktickou (empirickou) stránkou sociologického výzkumu religiozity.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Klasické sociální teorie I. – Marx, Durkheim. 2) Klasické sociální teorie II. – Weber, Simmel. 3) Funkcionalistická teorie a náboženství – Parsons, O’Dea, Luhmann. 4) Sekularizační a privatizační teorie I. – Wilson, Bruce. 5) Sekularizační a privatizační teorie II. – Berger, Martin, Eisenstadt. 6) Teorie občanského náboženství – Bellah. 7) Teorie racionální náboženské volby – Stark, Finke, Iannacone. 8) Deprivatizace a „náboženství zdola“ – Kepel, Casanova, Juergensmeyer. 9) Religiozita v globalizačních procesech I. – migrace. 10) Religiozita v globalizačních procesech II. – proměny etablovaných náboženství. 11) Sociologické výzkumy religiozity. 12) Česká sociologie náboženství. 			
Základní studijní literatura a studijní pomůcky	<p>Povinná literatura: DAVIE, Grace. The Sociology of Religion. Los Angeles; London: SAGE, c2007. 283 s. ISBN 9780761948919 (hbk.) NEŠPOR, Zdeněk R. a LUŽNÝ, Dušan. <i>Sociologie náboženství</i>. Vyd. 1. Praha: Portál, 2007. 232 s. ISBN 978-80-7367-251-5.</p>			
Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky				
Informace ke kombinované nebo distanční formě				
Rozsah konzultací (soustředění)			celkem hodin kontaktní výuky	
Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly				

D – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Možnosti vnímání uměleckého díla minulosti I			č. 32
Typ předmětu	povinně volitelný		Dopor. ročník / semestr	1 ZS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	2/0	kreditů 3
Jiný způsob vyjádření rozsahu				Dvousemestrální předmět
Způsob zakončení	klasifikovaný zápočet		Forma výuky	přednáška
Další požadavky na studenta				
Vyučující	doc. ak. mal. Jaroslav Alt			
Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky	<p>Pohled na historické dílo minulosti v rámci procesu jeho ochrany, záchrany i variability jeho prezentace. Problematika variant koncipování restaurátorského záměru a čím vším může být tato koncepce ovlivňována. Jak historické umělecké dílo vnímá nezaujatý pozorovatel, jak a v jakých souvislostech je vnímáno teoretikem umění, historikem a památkářem a z jakého úhlu pohledu se na něj dívá konzervátor a restaurátor. Co je to historické umělecké dílo, jak ho identifikovat. Proč zachovávat historická umělecká díla pro budoucnost. Etika konzervátorského a restaurátorského zásahu. Varianty možných přístupů k historickému artefaktu a uměleckému dílu v rámci jeho ochrany, sanace, konzervování, restaurování, rekonstrukce, revitalizace apod. Seznámení studentů s různými výtvarnými technikami, jimiž jsou umělecká díla vytvářena, a šíří problematiky práce při jejich záchraně. Ukázky konkrétních restaurátorských prací.</p>			
Základní studijní literatura a studijní pomůcky				
Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky				
Informace ke kombinované nebo distanční formě				
Rozsah konzultací (soustředění)			celkem hodin kontaktní výuky	
Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly				

D – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Možnosti vnímání uměleckého díla minulosti II			č. 33
Typ předmětu	povinně volitelný		Dopor. ročník / semestr	2 LS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	2/0	kreditů 3
Jiný způsob vyjádření rozsahu			Dvousemestrální předmět	
Způsob zakončení	klasifikovaný zápočet		Forma výuky	přednáška
Další požadavky na studenta				
Vyučující				
doc. ak. mal. Jaroslav Alt				
Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky				
<p>Pohled na historické dílo minulosti v rámci procesu jeho ochrany, záchrany i variability jeho prezentace. Problematika variant koncipování restaurátorského záměru a čím vším může být tato koncepce ovlivňována. Jak historické umělecké dílo vnímá nezaujatý pozorovatel, jak a v jakých souvislostech je vnímáno teoretikem umění, historikem a památkářem a z jakého úhlu pohledu se na něj dívá konzervátor a restaurátor. Co je to historické umělecké dílo, jak ho identifikovat. Proč zachovávat historická umělecká díla pro budoucnost. Etika konzervátorského a restaurátorského zásahu. Varianty možných přístupů k historickému artefaktu a uměleckému dílu v rámci jeho ochrany, sanace, konzervování, restaurování, rekonstrukce, revitalizace apod. Seznámení studentů s různými výtvarnými technikami, jimiž jsou umělecká díla vytvářena, a šíří problematiky práce při jejich záchraně. Ukázky konkrétních restaurátorských prací.</p>				
Základní studijní literatura a studijní pomůcky				
Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky				
Informace ke kombinované nebo distanční formě				
Rozsah konzultací (soustředění)		celkem hodin kontaktní výuky		
Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly				

D – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Krajina jako fenomén			č. 34
Typ předmětu	povinně volitelný		Dopor. ročník / semestr	2 LS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	0/2	kreditů 3
Jiný způsob vyjádření rozsahu				Dvousemestrální předmět
Způsob zakončení	klasifikovaný zápočet		Forma výuky	seminář
Další požadavky na studenta				
Vyučující	doc. ak. mal. Jaroslav Alt, PhDr. Blanka Altová, Ph.D.			
Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky	<p>Výtvarná práce v plenéru. Kresba a malba různými technikami, fotografie, performance, land art, literární záznam příp. v kombinaci se záznamem výtvarnými prostředky. Krajina a příroda, člověk jako integrální součást přírody. Vztah člověk - krajina. Vnímání a zachycení krajiny jako celku, zachycení krajinného detailu, přírodního detailu jakýmkoliv způsobem (popis, studie, akce, záznam atd.). Přednášky o technikách kresby a malby a o krajinomalbě. Kurzy se pravidelně uskutečňují ve vesnici Trstěnice.</p>			
Základní studijní literatura a studijní pomůcky				
Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky				
Informace ke kombinované nebo distanční formě				
Rozsah konzultací (soustředění)			celkem hodin kontaktní výuky	
Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly				

D – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Hospodářské dějiny			č. 35
Typ předmětu	povinně volitelný		Dopor. ročník / semestr	1 ZS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	2/0	kreditů 3
Jiný způsob vyjádření rozsahu				Dvousemestrální předmět
Způsob zakončení	klasifikovaný zápočet		Forma výuky	přednáška
Další požadavky na studenta				
Vyučující				
PhDr. Roman Zaoral				
Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky				
<p>Anotace:</p> <p>Cílem kurzu je seznámit posluchače se specifickým diskursem, základními tématy a metodami hospodářských dějin a podat základní přehled o formování světového hospodářství, včetně vývoje v českých zemích od středověku do současnosti. Absolventi kurzu budou schopni popsat dlouhodobé tendence, zlomová historická období a klíčové události ekonomického vývoje světa, porozumět hlavním etapám hospodářského vývoje českých zemí a identifikovat kořeny a stěžejní mezníky ve vývoji teoretického ekonomického myšlení ve vazbě na hospodářské dějiny. Kurz je určen posluchačům magisterského programu.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Hospodářské dějiny mezi samostatnou vědní disciplínou a součástí kulturních dějin, témata a metody výzkumu, historiografický přehled bádání. 2) Hospodářský vývoj Evropy ve středověku I.: demografická a ekonomická perspektiva, venkov a město, výrobci a spotřebitelé, výnosy a dávky v zemědělství, typy řemesel. 3) Hospodářský vývoj Evropy ve středověku II.: komunikace a doprava, dálkový obchod a finančnictví, lichva, úvěr, ceny a mzdy, ekonomické myšlení. 4) Hospodářský vývoj v 16. - 17. století: důsledky zámožských cest, cenová revoluce 16. století, ekonomický dopad Třicetileté války. 5) Hospodářský vývoj v 18. a první polovině 19. století: průmysl, živnosti, zemědělství, obchod, doprava a komunikace, peněžnictví, školství, věda a technika. 6) Průmyslová a agrární revoluce, industrializace a urbanizace. 7) Vznik a vývoj světového trhu, rozvoj statistiky a ekonomie jako vědní disciplíny. 8) Hospodářství a sociální změna 1870-1918. 9) Od Versailleského systému ke druhé světové válce (prosperita, krize, válečná ekonomika). 10) Svět v období Studené války, cesta k centrálně plánované ekonomice v zemích východního bloku 1945-1989, dekolonizace a „třetí svět“. 11) Rozpad východního bloku, světová ekonomika na konci 20. století. 12) Soudobé proudy v teoretickém ekonomickém myšlení a jejich dopad na orientaci výzkumu v oblasti hospodářských dějin. 				
Základní studijní literatura a studijní pomůcky				
Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky				
<p>Doporučená literatura:</p> <p>MENDL, Bedřich. <i>Hospodářský vývoj Evropy</i>. 2. vyd. Praha: Archiv pro dějiny průmyslu, obchodu a technické práce, 1948, [v tir.] 1949. 113, [i] s.</p> <p>BRAUDEL, Fernand. <i>Dynamika kapitalismu</i>. Vyd. 1. Praha: Argo, 1999. 81 s. Historické myšlení; sv. 8. ISBN 80-7203-193-7.</p>				

STELLNER, František a kol., *Hospodářské dějiny novověku*, Praha, Setoutbooks.cz, s. r. o., 2012 (v tisku)
PRŮCHA, Václav a kol. *Hospodářské a sociální dějiny Československa 1918-1992*. 1. vyd. Brno: Doplněk, 2004-2009. 2 sv. ISBN 80-7239-147-X.

Informace ke kombinované nebo distanční formě	
Rozsah konzultací (soustředění)	celkem hodin kontaktní výuky
Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly	

D – Charakteristika studijního předmětu			
Název studijního předmětu	Výjezdový seminář		č. 36
Typ předmětu	povinně volitelný	Dopor. ročník / semestr	2 LS
Rozsah studijního předmětu	26 hod. za týden	0/2	kreditů 3
Jiný způsob vyjádření rozsahu		Dvousemestrální předmět	
Způsob zakončení	klasifikovaný zápočet	Forma výuky	seminář
Další požadavky na studenta			
Vyučující	prof. PhDr. Milena Bartlová, CSc., doc. Mgr. Martin Putna, Dr.		
Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky	<p>Blokový seminář v trvání jednoho týdne, konaný v některém z evropských kulturních center (Řím, Paříž, Londýn, Neapol, Výmar apod.). Seminář umožňuje studentům seznámit se v praxi s evropskou kulturní kontinuitou: za prvé mezi jednotlivými historickými a uměleckými epochami (v Římě a Neapoli od antiky, v Paříži a Londýně od středověku, ve Výmaru od osvícenství) až po současnost (a po turistickou ikonizaci minulosti). Za druhé mezi jednotlivými oblastmi kulturní a duchovní tvořivosti (umělecký a náboženský aspekt míst a památek i jejich literární reflexe a/nebo inspirace). Za třetí mezi národní a/nebo státní tradicí, dominantní v tom kterém místě, a mezi „alternativními“ národními kulturami, které se k místu rovněž vztahují (např. germánské národy k Římu, východoevropské k Paříži), případně mezi národními, náboženskými a jinými menšinami, které spoluvytvářejí kontext daného centra. Místa konání blokového semináře se budou v jednotlivých letech střídát.</p>		
Základní studijní literatura a studijní pomůcky	<p>HEER, Friedrich. <i>Evropské duchovní dějiny</i>. Vyd. 1. Praha: Vyšehrad, 2000. 768 s. ISBN 80-7021-333-7. NORBERG-SCHULZ, Christian. <i>Genius loci: krajina, místo, architektura</i>. 2. vyd. Praha: Dokořán, 2010. 219 s. ISBN 978-80-7363-303-5. PUTNA, Martin C. <i>Řecké nebe nad námi, aneb, Antický košík: studie k druhému životu antiky v evropské kultuře</i>. Vyd. 1. Praha: Academia, 2006. 331 s., [24] s. barev. obr. příl. ISBN 80-200-1419-5.</p> <p>Ke každému místu výjezdového semináře pak bude stanoven specifický seznam literatury, relevantní pro dané místo.</p>		
Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky			
Informace ke kombinované nebo distanční formě			
Rozsah konzultací (soustředění)		celkem hodin kontaktní výuky	
Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly			

D – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Czech Cultural History in European Context			č. 37
Typ předmětu	povinně volitelný		Dopor. ročník / semestr	3 ZS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	2/0	kreditů 3
Jiný způsob vyjádření rozsahu				Dvousemestrální předmět
Způsob zakončení	klasifikovaný zápočet		Forma výuky	přednáška
Další požadavky na studenta				
Vyučující	prof. PhDr. Milena Bartlová, CSc., doc. Mgr. Martin Putna, Dr.			
Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky				
<p>Compulsory courses are based on European perspective, into which the Czech cultural history is integrated. In this course, by contrast, the Czech cultural history is systematically interpreted as an intersection of European cultural influences. Lecture is given in historical sequence from the Middle Ages to the present, with regard to both visual and written culture. Some classes are implemented "in fieldwork" as commented specialized tours of historical sites and galleries of Prague.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Historical framework of incorporation of Czech history into the European cultural context, methodological issues of national and comparative cultural history. 2) Prehistory and Early Middle Ages in the Czech lands, the dispute over east and west orientation. 3) High Gothic style in the Czech Lands. 4) Czech Reformation and the late Gothic style in the Czech Lands. 5) Literary Humanism and Visual Renaissance in the Czech Lands. 6) Baroque in the Czech Lands. 7) Enlightenment and Classicism in the Czech Lands. 8) Romanticism, nationalism and historicism in the Czech Lands. 9) Literary and artistic expressions of fin de siècle in the Czech Lands. 10) Avant-garde in the Czech Lands. 11) Czech art and literature within the communist regime and against it. 12) Postmodernism in the Czech Lands. 				
Základní studijní literatura a studijní pomůcky				
<p>Compulsory literature: BAŽANT, Jan, ed., BAŽANTOVÁ, Nina, ed. a STARN, Frances, ed. <i>The Czech reader: history, culture, politics</i>. Durham [NC]: Duke University Press, 2010. xvi, 548 s., [8] s. obr. příl. The World readers. ISBN 978-0-8223-4794-1. BURTON, Richard. <i>Prague: a cultural and literary history</i>. 1st pub. Oxford: Signal, ©2003. xvi, 242 s. Cities of the imagination. ISBN 1-902669-63-0. HOLÝ, Jiří. <i>Writers under siege: Czech literature since 1945</i>. Brighton: Sussex Academic Press, ©2008. ix, 363 s. ISBN 978-1-84519-190-0. RIPELLINO, Angelo Maria a HEIM, Heinrich, ed. <i>Magic Prague</i>. Berkley: University of California Press, 1994. vii, 333 s. ISBN 0-520-07352-5.</p>				
Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky				
Informace ke kombinované nebo distanční formě				
Rozsah konzultací (soustředění)		celkem hodin kontaktní výuky		
Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly				